

DEBRECZEN

XIX. évfolyam 213. sz.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

Ára: 12 fillér

KÖZÖLJÜK AZ ÉRVÉNYBE LÉPETT VASUTI MENETRENDET

A magyar csapatok visszavertek több szovjet-támadást

A németek a Káspi tenger felé törnek, megkezdődött a harc a grozniji olajmezőkért — Rohammal bevették Dieszkoje várost

Meghiusult az angolok támadása a Szaharában levő Gialo-oázis ellen

Amerika hivatalos nyilatkozatot tett Finnországgal való viszonyáról

A pápa másodszor is kihallgatáson fogadta Rooseveltt követét

A keleti fronton a szovjet újabb és újabb támadásokkal kísérletezik. Ezekkel a támadásokkal nyilvánvalóan lehermentesíteni akarná a kaukázusi gyengülő frontot, másrészt elodáztatni Sztalingrád elését. A doni arcvonalon is támadásokkal kísérletezett a szovjet. Mindezek a támadások azonban rendre meghiúsultak. Az elhárításokban a magyar csapatok is kivették részüket, egymásután visszaverték a támadó szovjet erőket. Erről megemlékezik a német hadijelentés, a különjelentés pedig már részleteket is közöl az eredményes elhárító harcokról. Voronyezsziól északnyugatra a bolsevista páncélos támadásokat a német és magyar csapatok vállvetve utasították vissza.

A KAUKÁZUSI HARCOK

Terek és Vladimirovszkij városoknak a Terek-folyó középső szakaszánál rohammal lörtént elfoglalása valószínűleg fontos új fejezet kezdetét jelenti az ottani harcokban. A német véderőparancsnokság jelentései körülbelül két hete állandóan arról számolnak be, hogy a Terek-folyónál s a folyótól délre, illetve keletre alkotott hidfőállásoknál elkezdődtek harcok folynak. Ha tehát a német hírszolgálat, amely helynevek közlése terén oly rendkívül tartózkodó, most e két várost megnevezi, abból csakis arra lehet következtetni, hogy nagyobb sikerű sikeres hadműveletek indultak ezen a vidéken. Terek és Vladimirovszkij városok körülbelül féltón vannak Pjatigorszk és Ordzonikidzse között, Nalesik közelében, amely végpontja a Kaukázus északi vidékéről a Közép-Kaukázusba vezető szárnyvasútnak. Német katonai helyen ezzel kapcsolatban még tartózkodnak közelebbi adatok közlésétől, de feltehető, hogy erről a vidékről, mintán olyan fontos pozíciókat foglaltak el a Terek-folyó déli és keleti partvidékén, új hadműveletek indultak ki és vannak folyamatban, melyekkel tulajdonképpen megkezdődött a harc a grozniji olajföldek birtokáért.

SZTALINGRÁDI HELYZETKÉPET
Közül egy Svájcban át érkezett tudósítás. Eszerint a sztalingrádi főparancsnokság rendelkezése hétfőn sietve megkezdtek mindazoknak a nőknek és gyermekeknek a városból való eltávolítását, akik eddig még nem költöztek

el. Csupán a katonai segédszolgálatban és rendfenntartásban alkalmazott nők maradhatnak a városban. Egy másik parancs, mely még szembatón tudatta sztalingrádi védők reménytelen helyzetét, elrendeli, hogy bizonyos városnegyedekben a még épségben maradt köz- és magánépületeket le kell rombolni, hogy a romokból torlaszokat emelhessenek. Timosenko csapatai különösen az északi és északnyugati szakaszon folytatják kétségbeesett ellentámadásaikat. Egy, a város északi bejáratát uraló magaslati állás körül rendkívül véres harcok folynak napok óta.

Mint a Német Távirati Iroda idézi, a vörös hadsereg lapjának, a „Krasznaja Zvezda“-nak egyik vezércikkéből kitétnik, minő nem sejtett jelentősége van Sztalingrádnak a Szovjet-Unió szemében. Sztalingrád — mondja a vezércikk — nemcsak nagy hadászati jelentőségű központ, amely talán még Moszkvánál is nagyobb, mint ahogy erre katonai részről gyakran rámutattak, hanem Sztalingrád ezenfelül erkölcsi tekintetben is roppant jelentős tényező a szovjet lakosság szemében s ez a tényező talán még Moszkva erkölcsi jelentőségét is túlszárnyalja.

A SZTALINGRÁDI HARCOKRA NINCS PÉLDA A TÖRTÉNELEMBEN

A római „Telegraph“-berlini jelentése alapján idézi az „Izvestia“-sztalingrádi haditudósítását, amely szerint a Sztalingrádban folyó utcai harcok hevességére nincs példa a történelemben. A németek az elfoglalt állásokat azonnal hatalmasan megerősítik. A bolsevisták, ha ki kell irtani egy állást, úgy állásait előtt azonnal újabb akadályokat emelnek és árkokat ás-
nak, Sztalingrád romjait az erődítmények végtelen sorává alakították át.

„A MÁSODIK ARCVONAL“

A római „Piccolo“-buenosairesi jelentése szerint minden jel arra mutat, hogy washingtoni katonai körökben az a felfogás alakult ki, hogy az angolok és amerikaiak a jövő tavasz előtt semmiesetre sem gondolhatnak a második arcvonal megteremtésére. A második arcvonal megalakításához legalább egymillió kiképzett katonára lenne szükség. Az angoloknak van ugyan kétféle millió emberük, azonban ennek csak fele tekinthető elsővonalbeli katonának. A másik fele még a sziget

védelmének ellátására sem elegendő. Az Angliában partraszállt amerikai katonák létszámát természetesen a legnagyobb titokban tartják. Általában ezt a létszámot 400.000 főre becsülik. Ezeknek az amerikaiaknak a hegyakörülése még hosszú időt vesz igénybe. A második arcvonal alakításához abszolút légi fölényre van szükség, amihez a meglévő angol légi haderő nem elegendő. Az amerikai támogatás néhány hónap múlva lehet olyan erős, hogy biztosíthatná a légi fölényt, végül pedig óriási hajótartályokra van szükség. Ilyen hajótartályokra azonban hosszú hónapok leforgása előtt nemigen számíthatnak az angolok és amerikaiak.

Mint a Német Távirati Iroda idézi, a felhivatalos angol hírszolgálati iroda keddi adásában ismertette a moszkvai rádióknak az egyesült nemzetekhez intézett felhívását, amely szövegét eke-
ket mondja: „Sokkal jobb volna, ha Hitlerre most s minden arcvonalon le-
sajtanának, minihogy tél tábornokra bízzák a dolgot.

AFRIKÁBAN

meghiúsult a Gialo-oázis ellen intézett angol támadás. A Gialo-oázis a Szahara közepén mintegy 400 km-re Bengházitól délre, a Noufráhez vezető sivatagi úton terül el. Bár a partvidéken folyó hadműveletekre tekintettel a nagy távolságra, amely a partoktól elválasztja, sohasem gyakorolt említésre méltó befolyást, birtoklása mégis elvitathatlan jelentőségű, mert Gialoból ellenőrizhetők azok a legfontosabb karavánutak, amelyek az afrikai sivatagon vezetnek át.

MIT IGÉRTEK A SZOVJETNEK AZ ANGOLSZÁSZOK

A Stefani iroda stockholmi jelentése mondja a következőket: A londoni és washingtoni kormány, ha arról van szó, hogy báterítsa az oroszokat az angolszászok kizárólagos érdekében, még véresebb áldozatvállalások, haszonlatlan ellenállások folytatására böküző olyan ígéretekben, amelyek neki semmi se kerülnek. Egy amerikai ezredes, aki mint bizottsági tag szerepel Moszkvában, elárulta, hogy Rooseveltt és Churchill feltétel nélküli támogatásokat ígért a szovjetnek Finnország, Románia, Bulgária, valamint a Dardanellákkal szemben támasztott igényei kielégítésére. Valószínű, hogy

Sztalin jobban szeretné a második front felállítását, mint az ígéretek.

A PÁPA ÚJABB KIHALLGATÁSON FOGADTA TAYLORT

Római jelentés szerint XII. Pius pápa kedden délután újabb hosszú kihallgatáson fogadta Myron Taylort, Rooseveltt szentszéki követét.

Mint az Interinf jelenti Rómából, Taylor, Rooseveltt repükivüli szentszéki követe a pápánál második keddi kihallgatása után az államtitkárságra ment és megbeszélést folytatott a tavallévő Maglione bíboros államtitkárt helyettesítő Mottinóval. Hétfőn a szentszéki angol követ kétszer is magához kérte Rooseveltt követét, Vatikáni részről, mint eddig is, tartózkodnak mindenféle nyilatkozattól a váratlanul Rómába érkezett Myron Taylor második kihallgatásával kapcsolatosan. Jól tájékozott római körökben azonban egyre erősödik az a vélemény, hogy Taylor tudomására hozta a pápának Roosevelttnek a háborús kérdésekről vallott állásfoglalását.

Laptudósítások megjegyzik, hogy Taylor nagykövet, mint Olaszországgal hadban álló állam diplomataja, a fennálló rendelkezések értelmében nem hagyhatja el a Vatikánt. Vasárnap gépkocsin sétáltatott a Vatikán kertjében Harold Tiltmann amerikai ügyvivő társaságában.

WILKIE MOLOTOVNAL

Bernen át Moszkvából azt jelentik, hogy Molotov külügyi népbiztos tegnap fogadta Rooseveltt kiküldöttjét, Wilkiet és Stanley angol nagykövetet.

AMERIKA ÉS FINNORSZÁG VISZONYA

Washingtoni jelentés szerint Cordell Hull külügyminiszter a sajtóértekezleten bejelentette, hogy a legközelebbi időben az amerikai kormány hivatalos közleménye jelenik meg, amelyben az Egyesült Államok és Finnország viszonyáról nyilatkozik.

FONTOS TUDNIVALÓK

Ma, szerdán Debreczenben az első látás időpontja 9 óra 30 perc.

TÓKÉS FOTO
PÜSPÖKI PALOTA

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

A „Daily Skete“ arról ad hírt, hogy a szovjet kormány utoljára megkérte az amerikai kormányt, szakítsa meg diplomáciai kapcsolatát Finnországgal. A szovjet Wendell Willkie-nek multikori látogatása alkalmával a kívánságát félreérthetetlen formában hozta tudomására.

MADAGASZKÁR KORMÁNYZÓJA vezérkarával és a kormányzati hatóság vezetőjével szombaton elhagyta a fővárost. Tananarivát és egy meg nem nevezett helységbe ment a sziget déli részébe. Távozása nyilván a hadműveletekkel van összefüggésben.

SPANYOL-ARGENTIN BARÁTSÁG
Argentína függetlensége óta első íz-

ben történt, hogy Spanyolország diploma-
máciai képviselője hivatalos minőségben hódolt Argentína felszabadítójának, San Martin tábornok emlékének. Hétfőn a Spanyolország és Argentína között kötött béke 79. évfordulója alkalmából koszorút helyezett San Martin sírjára. A nagykövet a külügyminiszterhez intézett levelében hangoztatja, hogy ez a megkoszorúzás kifejezésre juttatja Spanyolországnak azt az óhaját, hogy elmélyítse barátságát Argentínával.

IRÁN NEM LÉP HÁBORÚBA

Az iráni kormány és a megszálló katonai hatóságok között igen feszült légkört teremtett az iráni elnöknek az a kijelentése, amely szerint az ország nem lép háborúba akkor sem, ha a tengelyes csapatok át lépik a Kaukázust és az iráni csapatok eszupán a belső rend fenntartását veszik át az arevonálra kerülő angol-szovjet csapatok helyett. Teheráni körök megállapítása szerint az angolok nagy igyekezetet fejtenek ki újabb iráni kormányválság felidézése céljából.

HADIJELENTÉSEK

Keleti szárazföldi harcok

A német véderő főparancsnoksága közli:

Novoroszijksztól északnyugatra az ellenség gyorsnaszádokkal és búvárnaszádokkal partraszállást kísérelt meg a szeptember 21-ére virradó éjszakán. Kísérletüket a német haditengerészet járművel meghúsította. Légi haderők a Gelendzsik-környéki ellenséges hadállásokat és a tupszi kikötő hajózási célpontjait bombázták.

A Kubán folyó és a Káspi tenger között folyó hadműveletek során a német csapatoknak sikerült áttörniük egy mélyen tagozott és erősen aláaknázott védelem rendszerén. Rohammal bevették Diezkoje városát.

A Sztalngirádért folyó harcban elkezdett ellenséges ellenállással szemben vívott kemény közelharcban újabb megerősített háztömböket foglaltunk el és foglyokat ejtettünk. A városról északra levő záró állásaink ellen intézett tehermentesítő támadások az ellenségre nézve súlyos kudarcba fulladtak. A bolsevisták huszonegy harcokosít vesztek.

A doni arcvonalon német rohamesapatok átkeltek a Donon és a keleti parton szétrobbantották 35 harci állást. A magyar csapatok visszaverték több

helyi jellegű támadást. Az ellenség súlyos veszteségeinek hatása alatt tegnap nem folytatta a Voronyezs városá elleni támadásait. A városról északnyugatra meg-megújuló ellenséges támadások összeomlottak, mindenfajta fegyverünk összpontosított védőtűzében.

Rzsev mellett az ellenség nagyobb erővel ismételt támadást kezdett. Támadásait részben esírájában elfolytoltuk, részben ellenlökésekkel visszavertük és eközben 28 páncélost megsemmisítettünk.

Berlin, szeptember 22. A keleti arevonál középső és északi szakaszának harcival kapcsolatosan a véderő főparancsnoksága a következő kiégesztést közli: Német és magyar csapatok szeptember 20-án eredményesen harítottak el a Don arcvonalán a bolsevisták ismételt előretöréseit. Voronyezstől északnyugatra az ellenségnek okozott súlyos veszteséggel több támadás omlott össze. A német és magyar csapatok a bolsevisták páncélosokkal megerősített áttörő kísérletét, amely különösen egy erdős szakasz ellen irányult, visszaverték. (MTI.)

Északafrikában és a Földközi-tengeren

Az olasz főhadiszállás közleménye: Szeptember 16-án hajnalban a Gialo-oázisban csapataink heves harcra kényesztették a libiai sivatag felől érkező gépesített páncélos ellenséges túlerővel. Helyőrségeink ellenállással megtört az erős tüzérségi támogatással megindított ellenséges támadás. Csapataink a következő napokban is szívesen tartották állásukat az olasz és német légi kötelékek ismételt hathatós támogatása mellett és az ellenségnek nagy veszteséget okoztak emberben és anyagban.

valamint gépjárművekben egyaránt. Hétfőn az erősítésül küldött gépesített hadoszlopaink közeledtére az ellenség felhagyott a harcral és nagy gyorsasággal vonult vissza dél felé a tengely légi alakulatainak üldözése közben. Az egyiptomi arcvonalon nem történt említésre méltó esemény.

Egyik nagyobb hajóegységünk légelhárító ütegét lelőtték egy angol repülőgépet két másikat Tobruk felett lött le a légvédelem, illetve az egyik vadászgépünk. (MTI.)

Nyugati légi harcok

Német hadijelentés közli: Magános brit repülőgépeknek a megszállt nyugati terület partvidéke fölött történt, Dánia körül vizek felett végzett éjszakai zavaró repülések során az ellenség 16 repülőgépet veszített.

Könnyű német harcirepülőgépek napközben bombával és géppuskával támadták Délanglia tengerparti katonai céljait. Graf százasok szeptember 21-én vadászgépén 182—185 légi győzelmet aratta. (MTI.)

Japán-angolszász háború

Róma, szept. 22. (MTI) A japánok Fort Moresbitől, mintegy 40 km-nyire nagy győzelmet arattak az ausztráliaiak felett és visszavonulásra kényszerítették az ellenséget. A esala a mult pénteken kezdődött és hétfőn éjjel fejeződött be. Az ausztráliai csapatok most közpellenül Port Moresbitől kísérelnek meg újabb ellenállást. A Salomon szigeteken továbbra is heves harcok foly-

nak. Az amerikaiak kb. tízezer emberrel dobta partra a Salomon szigeteken s ezek nagy része már elesett vagy fog-

ságba kerül. A többiek helyzete is reménytelen, minthogy el vannak vágva az utánpótlástól.

A polgári lakosság és a légitámadások

A varsói és finn tapasztalatok igazolják a lakosság helyes viselkedésének nagytökü veszteséges önkéntő hatását.

A „Statistikai Tudósító“ (STUD) folytatólagos közleményben ismerteti a polgári lakosságot ért légitámadások történetét az első világháborúban, az 1918—1939-ig volt kisebb háborúk során a végül — legújabb közleményében — a második világháború légitámadásainak polgári veszteségeit közli az eddig rendelkezésre álló adatok alapján.

Az életmentő pincék

Az 1939 őszén kitört új világháború légitámadásai először a lengyel városok polgári lakosságát érintették — mondja a tanulmány. Varsóra a német gépek az első 72 óra leforgása alatt 7000 bombát dobtak le, ezek 300 személyt öltök meg. Varsóban végeredményben 15,000 lakóház közül 12,000 teljesen elpusztult. Ezek közül eszupán hatvanháromnak omlott be a pincéje és így az áldozatok ezreinek mindössze négy százaléka lelta halálát a pincékben. Ezzel szemben az áldozatoknak 14 százaléka a lakásokban, 80 százaléka pedig menekülés közben az utcákon és tereken vesztette életét. Ezek az adatok bizonyították be elsősorban a lakosság helyes magatartásának szükségességét és a légvédelmi rendszabályok hatályosságát. Megállapították ugyanakkor azt is, hogyha a pincék a szükséges eszközökkel lettek volna ellátva, a pincékben elpusztult áldozatok egy részét is meg lehetett volna menteni.

A finn városokban

1939—40 telén a finn városok polgársága élte át a légháborúk borzalma. Helsinkiben a háború első negyvennyolc órájában 11 ház égett le. 223 megrongálódott, 15 összeomlott 80 személy meghalt, 160 megsebesült. A hadjárat első hetében egész Finnországban ötszáz halottat veszített a polgári lakosság. — 1939 december 1 és január 30. között 207 finn helység ellen 643 légitámadást hajtottak végre a szovjet repülők, ledobtak összesen 20,337 robbanó- és gyújtóbombát.

Helsinki lakossága összesen 167 támadást élt végig, az ott ledobott bombák száma 3341 volt, ezek 377 polgári személyt megöltek, a súlyos sebesültek száma 323, a könnyebbeké 585 volt. Az egész hadjárat során 516 finnországi helység ellen 2075 támadást intéztek a vörös gépek. Ledobtak összesen 95,409 bombát, a polgári lakosság összes vesztesége 640 halott és 1583 sebesült volt. Ezek az adatok is meggyőzően bizonyítják a lakosság helyes magatartásának és a közismerten jól működő finn légvédelem hatásosságának veszteségcsökkentő hatását.

Belgrádban

A tanulmányt jegyző „P. Sz. F. dr“ ezután a Belgrádot ért légitámadás adatait ismerteti. A háborúba feleltelenül behajszolt egykori Jugoszlávia fővárosa az első 48 óra leforgása alatt négyezer robbanó- és gyújtóbombát kapott, 2010 lakóház, a lakóházak 33 százaléka rombadólt, a romok között 12, ezer polgári személy vesztette életét a sebesültek száma meghaladta a harmincezeret.

Nyugaton

A cikkirő ezután áttért a nyugati légháborúra. A szigetország ellen — írja — Göring léghadserege az angol repülők kíméletlen vállalkozásának a megtorlásaként csak 1940 augusztusban kezdte meg a nagyszabású hadműveleteket. 1940 tavaszán Norvégiát, Hollandiát és Belgiumot bombázták a németek. Rotterdam májusi ötnapos heves bombázása során 619 polgári személy vesztette életét, Belgium összesen

6367 polgári halottat veszített. 1940 június 25. és december 31. között a német gépek kétezer támadást hajtottak végre Anglia repülőterei — gyáral, ipartelepei, kikötői stb. ellen. Ledobtak összesen 43 millió darab robbanó-, 1,6 millió gyújtóbombát, 1300 olyan tömegtámadást hajtottak végre, melyeknél egy-egy alkalommal 100,000 700,000 kilónyi bombát zúdítottak a kiválasztott célokra. Ebben az időszakban London száz légitámadást szenvedett végig. Megtorlásul az angol gépek német légvédelem rendkívüli hatásosága miatt inkább csak a védelten polgári lakosságot, a városok lakóegységeit bombázták, ezen során 30 kórházat és 40 templomot is megrongáltak.

London lakossága 1939 szeptember 3. és 1941 március 6-ika között 1287 órát töltött az óvóhelyeken, a leghosszabb riadó 14 óra hosszút, a legrövidebb 9 percig tartott.

1941 november és 1942 március között 35 súlyos támadás érte a legfontosabb angol iparvidéket. Birmingham, Liverpool, Southampton, Bristol, Glasgow, Portsmouth és Coventry voltak a leg-súlyosabb német tömegtámadások célpontjai. Ez az utóbbi város szenvedte a legsúlyosabb károkat, azóta a megsemmisítő tömegtámadásokat „coventrillizálásnak“ mondják.

1941 március 12-re és 13-ra virradó éjjel repülőgépek százainak bombái a Clyde-Mersey fontos hadikikötő körzetben ezernél több polgári személyt halált okoztak. Liverpoolban ugyanakkor 560 halott és 500 súlyos sebesültje volt a német támadásnak.

A legfontosabb földközítengeri angol támaszpont, Málta szigete szinte nap, mint nap, többször is kénytelen elszervezni légitámadásokat, 1940 május 11. és 1942 május 11 között a sziget 2373 támadást élt át, a polgári lakosság 997 halottat, 1493 súlyos és 1439 könnyebb sebesültet veszített.

Az angol polgári lakosság veszteségét 1940—1942-ig a közzétett angol hivatalos jelentések szerint a következőképpen alakultak:

	Halott	Sebesült
1940 szeptember	70,000	10,000
október	6,300	8,000
május—novemberig	14,000	20,000
1940 évben összesen	23,081	?
1941 január	1,502	2,012
február	789	1,083
március	6,056	6,926
április	605	?
május	5,394	5,181
június	399	461
július	159	103
augusztus	401	447
szeptember	?	?
október	262	?
november	?	?
december	34	53
1942 január	112	161
április	938	993
május	1,137	?

A hiányzó hónapok adatai ismeretlenek. A sebesültek közül az angol hivatalos jelentések csak azokat mutatják ki, akik kórházi kezelésbe kerültek. A sebesültekből természetesen utólag sokan meghaltak. A legutóbbi összefoglaló veszteségjelentés szerint Angliában a háború első két esztendőjében a légitámadásoknak összesen 43,679 polgári halottja volt, ezalatt az idő alatt 52,598 súlyos sebesült került a kórházakba. Magában Londonban 1941 első felében 19,000 polgári személy vesztette életét légitámadás következtében.

Németországban a német hivatalos jelentés szerint az 1941 márciusától szeptember végéig terjedő időszakban 2400 halott és 5311 sebesült volt a polgári lakosság vesztesége a tervezetlenül végrehajtott angol légitámadások következtében. A háború kezdetétől 1942 június 1-ig Németországban összesen 7430 halottat veszített a polgári lakosság.

Az elsőtűtítés folytán megszorított közlekedési balesetek következtében Angliában 1939-ben 6599, 1940-ben 8270 személy vesztette életét. Ez év egyetlen hónapjában, márciusban 550 halottja, 2894 súlyos és 8792 könnyebb sebesültje volt Angliában az elsőtűtítés rovására írható közlekedési baleseteknek.

Vígyszínház mozgó

Közkívánatra a sztárok filmje!
A legmulatságosabb magyar vígjáték.

Azurexpress

Tolnay Klári, Szelezky Zita, Páger Antal stb. a főszerepekben.
Előadások: 4, 6 és 8 óraker.

Hungária filmszínház

Csak 16 éves felülieknek!
A francia filmgyártás remeke:

Tilos úton

Szereplői a „Rácsnélküli börtön“ főszereplői: Corinne Lu-chaire és Annie Ducaux.
VILÁGHÍRADÓ!
Előadások: 4, 6 és 8 óraker.

Apolló filmszínház

A magyarság benső honfoglalásának drámái feszültségű története.

Őrségváltás

A főszerepekben: Páger, Hid-véghy, Csontos, Ladomersky, Szakáts, Vízváry, Makláry és Kertész.
Előadások ma: 4, 6 és 8 óraker.

A madagaszkári harcok

Vichy, szeptember 22. (Német Tl.) A madagaszkári harcokról szóló hivatalos francia jelentés szerint heves ütközetek folytak hétfőn Narici mellett, Tananarivától 35 km-nyire a Majunga felé vezető országút közelében. A francia tüzérség hatásosan beavatkozott a harcokba. (MTI.)

Károlyi Gyula gróf és Tasnádi László emlékezete

Budapest, szept. 22. A Magyar Acro-szövetség elnöki tanácsa hétfő este a repülőhalált halt Károlyi Gyula gróf elnök és Tasnádi László oktató pilóta emlékeztető gyűlést tartott. Kara Jenő ny. alezredes, ügyvezető elnök kegyeletos szavakkal emlékezett meg a repülőhalált hallakról, majd hangoztatta, hogy a legfelsőbb vezetés példás kötelességvallásának ki kell hatni a széles néprétegekre, mert ebben az esetben a megsemmisülésből új élet és halál feletti győzelmeskedő erő fakad. Kara Jenő ügyvezető elnök ezután ismertette gróf Károlyi Gyula elnök és Tasnádi László repülő pályafutását, majd hangoztatta, hogy a fájó veszteség feletti érzett gyászban egy pillanatra sem szabad elcsüggedni. Azokért a célokért, amelyekért életüket áldozták, valóban érdemes élni és a végsőkig küzdeni, hogy miénk legyen a győzelem, mert ők is ezt akarták. (MTI.)

A kultuszminiszter a magyar filmek velencei sikeréről

Budapest, szept. 22. Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter, a magyar filmművészetnek a velencei filmversenyen elért sikereit alkalmából fogadta a sajtó képviselőit és rámutatott arra a nagy hatásra, amelyet a magyar filmművészet az utóbbi időben felmutatott s amely most a nemzetközi fórum előtt önmagát bizonyította. A kultuszminiszter többek között ezeket mondta:

— Az a tény, hogy Velencében hat magyar film közül négy részesült díjazásban, a magyar művészet ügyének irvendetes eseménye. Ez a siker is igazolja, hogy a filmművészet megváltozott irányba a művészi színvonalát emelte s a gyartást is tökéletesítette. Tudjuk, hogy nem rendelkezünk azzal a nagy anyagi felkészültséggel, mint nálunknál a gazdagabb nemzetek. Eppen ezért továbbra is arra kell törekednünk, hogy nem annyira a kiállítás költségeinek csökkentésére, mint inkább a kiállítás művészi minőségére helyezjük a súlyt. Ennek a lehetősége nálunk megvan, mert a filmalkotás terén kitűnő járda áll rendelkezésre.

Hazatér Finnországból Keresztes-Fischer Ferencné

Helsinki, szept. 22. Fanny Luoukonen, a Lotta Svard parancsnoknője világhíressé vált. Hálás szavakkal köszöntö meg a vendégeket, hogy állagott Finnországra és átnyújtotta a Lotta Svard jelvényét. Keresztes-Fischer Ferencné válaszában Fanny Luoukonen beszédre és annak a reményének adott feleletet, hogy a finn és magyar női szervezetek a jövőben még szorosabban együttműködnek. Helsinki város a felújítás folyamán teán látta vendégül a magyar női küldöttséget. A küldöttség néhány tagja már vasárnap elutazott Finnországból.

Stockholm, szept. 22. Vitéz Keresztes-Fischer Ferencné, az Egyesült Női Tábor elnöknője kedden finnországi látogatásának befejeztével repülőgépen Stockholmba érkezett.

Budapest, szept. 22. Madách-utca 12. szám alatti új bérlőházban fizetnek, amelyben egy szoba, hálós évi bére 2600 pengő 25 százalékos fűtési díjjal és 1 százalékos üveg-üzemeltetéssel. A két szoba, hálós, teljes összközművel lakás évi alapbére 4100 pengő. A bérek mellett erősen emelkedtek az öröklakások is. Egy szoba, hálós, összközművel lakásért 39.000 pengőt kérnek.

A pápa Glottfelder csanádi püspököt választotta, Péter József kanonokot vaci püspökké nevezte ki

Róma, szeptember 22. (MTI.) A Vatikán lapja, az „Osservatore Romano” közli, hogy XII. Pius pápa Glottfelder Gyula csanádi megyés püspököt kalocsai érsekké nevezte ki.

Ugyanek az „Osservatore Romano” közli, hogy XII. Pius pápa Péter József kanonokot vaci megyés püspökké nevezte ki.

Zilahy Lajos másfélmillió ajándékozása körül

A példa már követőre talált: egy fiatalember 5 hold földjét a kitűnő iskola céljaira adta. — Érdekes jogi vélemény az ajándékozásról

Zilahy Lajosna, a kiváló írónak másfélmillió ajándékozása a legszeleesebb köröket foglalkoztatja. A nagyszerű példa már követőre is talált, egy kenderesi fiatalember öt hold földjét a kitűnő iskolájának céljaira ajándékozta és bizonyosra vehető, hogy anyagi viszonyaihoz mérten még sokan tesznek hasonlóan.

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter egyébként már szemlét tartott az író Anyóva utcai felke felett és azt minden tekintetben alkalmasnak találta a Kitűnő Iskola céljaira.

Érdekes jogi vita is támadt Zilahy

Lajos ajándékozása körül. Egyes jogászok véleménye szerint Zilahy Lajosnak és nevének joga volt lemondani saját vagyonáról, de nem mondhattak le a gyermekükét, a most 10 éves Zilahy Mihályt megillető köteles részről. Jog szerint ugyanis a szülő vagyonának fele, mint köteles rész megilleti a gyermeket. Ha Zilahy Mihály nagykorú lesz, megtámadhatja ezen a címen szülei ajándékozási levelét, sőt az árvaszéknek — a jogi vélemény szerint — már most kötelessége lenne a kiskorú érdekében megtenni a szükséges lépéseket.

Milyen kézi lámpát szabad használni csökkentett világítás idején

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki kézilámpáknak a csökkentett világítás idején a lakosság részéről történő használatáról tárgyában.

A rendelet kimondja, hogy csökkentett világítás alatt csak olyan kézilámpát szabad használni, amely gyenge

kék fényt sugároz. A kézilámpának olyannak kell lennie, illetve olyan szerkezettel, ernyőzettel kell ellátni, hogy fénye használat közben lefelé irányítható legyen és ebben a helyzetében a fényforrást a vízszintes felett látni ne lehessen.

Légiradó Bulgáriában

Szófia, szept. (NTI) A bolgár vezérkar közli, hogy kedde virradóra Bulgária nemely vidéke felett ismeretlen

nemzetiségű repülőgépek szálltak el, ezért riasztást rendelték el. Szófiában a riasztás másfél óráig tartott. (MTI)

Deportáltak az indiai vezetőket

Bangkok, szeptember 22. (Német Távirati Iroda.) A kongresszus munkügyi bizottságának több tagját a zavarások kitörésénél letartóztatták és el-távolították Indiából. Bangkoki hindu körökben azt hiszik, hogy Azad, a kongresszus elnöke és Nehru a deportáltak között van és Kelet-vagy Dél-Afrikába vitték őket. (MTI.)

Berlin, szeptember 22. Az angol hírszolgálat jelenté Bombayból: Kedden délelőtt Bombay egyik legforgalmasabb negyedében, a gyapot-tözsde előtt bomba robbant. A robbanás következtében öt ember megsébesült. (MTI.)

Amsterdam, szeptember 22. A brit hírszolgálat Új-Delhiből jelenti: Az indiai brit csapatok h. főparancsnoka kijelentette, hogy a Hur szeklához tartozó 45 embert megöltek 50-et felakasztottak és 30-at megsébesítettek. Ezenkívül a Sind tartományban 3000 hurt elfogtak. (MTI.)

A berlini Izlám-telep gyűlése

Berlin, szept. 22. (NTI) A berlini Izlám-telep gyűlést tartott az arab-indiai szabadságharc gondolatának kidomborítására. Ebből az alkalomból El Kailani iraki miniszterelnök és Bose indiai szabadságharcos figyelemreméltó nyilatkozatot tett.

India számára ma olyan alkalom kínálkozik — hangoztatta az iraki miniszterelnök, amilyen többé nem fog adódni. India kérdése nem választható külön az arab államokétól, mert ha India kivívja függetlenségét, nem lesz tovább szüksége az Indiába vivő utat megvédeni, mint ahogy Indiát sem lehet többé elnyomni, ha egyszer az arab államok visszanyerték függetlenségüket.

Ezután Bose indiai szabadságharcos emelkedett szólásra. Egyebek között ezeket mondta: Meg vagyok róla győződve, hogy az arab és az indiai népsorsa összefügg. Semmi kilátásunk arra, hogy visszanyerjük szabadságunkat, amíg fennáll a brit birodalom. Valóban súlyos feladat előtt állnánk, ha egyedül kellene megküzdenünk ez ellen a világbirodalom ellen. Itt Európában Németország és Olaszország, Ázsiában pedig Japán kemény csapásokat mért az angol világbirodalomra, amely immár az összeomlás szélén áll. Ennek a birodalomnak a hamvaiból független államként fogunk feltámadni. Azonban

nekünk is hozzá kell járulni a brit birodalom végső szétrombolásához és ma már a nemzetközi politika közhelyévé vált az a tétel, hogy a brit világbirodalom alappillérei: Egyiptom és India. Már pedig, ha ez a két ország kiharcolja a szabadságot, a brit világbirodalom léte megszűnik. Magától értetődik, hogy ha India felszabadul, szoros kapcsolatba kerül minden izlám állammal, különösen az arab nemzettel, fejezte be beszédét Bose. (MTI)

Inváziót elhárító hadgyakorlatok Svédországban

Stockholm, szeptember 22. (NST.) Svédország nyugati partvidékén a közeljövőben nagyszabású invázióelhárító hadgyakorlatokat tartanak.

A hadgyakorlaton résztvesznek a svéd légi haderő erős kötelékén kívül szárazföldi és nemzetvédelmi alakulatok is.

Rendelet

A honvédelmi miniszter rendeletet adott ki a háború folytán ügyeik ellátásában akadályozott személyek által zsidó tulajdonban levő ingatlanok megszerzésére, vagy átruházására adható meghatalmazásokról.

Hölgyek figyelmébe!

Eredeti modellek jutányos árban

Vida Erzsébet

Női kalapszalonyában. Modellek után alakítok

Szent Anna-utca 10. sz. (Városi bérház).

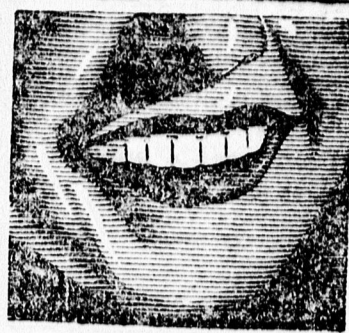
Hölgyek figyelmébe!

Eredeti modellek jutányos árban

Vida Erzsébet

Női kalapszalonyában. Modellek után alakítok

Szent Anna-utca 10. sz. (Városi bérház).

A gyöngyhöz hasonló fog

A természet ajándéka. Ápolja gondosan ezt az értékes ajándékot és használjon ehhez Chlorodont-fogpasztt, amely fogamat jelent a célszerű fogápolásban.

Felkérés után és lefektetés előtt

Chlorodont
fogpaszta

Barcza győzött Stolz ellen a müncheni sakkbajnokságon

Az európai sakkbajnokságon folytatásban levő mérkőzések során hétfőn a függő játszmákat intézték el. Barcza nyert Stolz ellen, Aljechin pedig Richter ellen. Bogoljubov veszített Foltys ellen és Rabar Junge ellen.

Ezek után Aljechin (Franciaország) és Keres (Eszterország) hat forduló után 4,5 ponttal az élen vannak. Következők: Foltys (Cseh-Morva védnökség) 4, Rellstab (Németország) 3,5, Bogoljubov (Lengyel Főkormányzóság) 3, (J függő játszma), Junge (Hamburg) 3.

A »lépcsőtornán« hétfőn Szabari veszített Danielsson ellen, Nestler nyert Kinnmark ellen, Müller és Cvetkov játszmája döntetlenül végződött. A vezető mesterek állása ill: Danielsson (Svédország) 5, Szily (Magyarország) 4,5 p.

Súlyos hegypálya-szerencsétlenség

Chamonix, szept. 22. Aiguille-t, a drótnélküli hegypálya vezérigazgatóját szolgálat közben hétfőn délelben a legfelső állomáson szerencsétlenség érte. A vezérigazgató az egyik kocsiában volt, amikor fékromlás miatt a személyzet meglelte az előírt biztonsági intézkedéseket. Ezek következtében a kocsit hirtelen oly erős lökés érte, hogy a vezérigazgató a kocsiból a tíz méter mélységben lévő gleccserre zuhant és meghalt.

A beteg oroszlán megölte az állatorvost

A berlini állatkert állatorvosának megrendítő szerencsétlenségéről ad hír a Paris Soir.

A berlini állatkert egyik szudáni oroszlánja, Néro, az utóbbi időben nagyon nyugtalanul viselkedett.

Az állatkert állatorvosa megvizsgálta az oroszlánt és megállapította, hogy gennyes ingyulladás kínozza. Az állatorvos elhatározta, hogy megoperálja az oroszlánt. A vadállatot elaltatták, teketőték, majd pedig az orvos megkezdte a műtétet.

A műtét alatt négy ápoló állott készenlétben, hogy az oroszlánt letagok, ha esetleg idő előtt felébredne.

Az állatorvosnak sikerült eltávolítania a gennyes daganatot és negyedóra munka után már csak a seb fertőtlenítése volt hátra, amikor az oroszlán a nagy fájdalomra felébredt narkotikus álmából, szétépte köteleit és az állatorvosra vetette magát.

Mindez olyan hirtelen történt, hogy az ápolóknak nem volt idejük a beavatkozásra. A fájdalomtól megvadult vadállat összemarcangolta az állatorvos arcát.

A szerencsétlen embert csak 10 percig tartó élethararc után tudták kimenteni a ketrekből. Az orvost kórházba szállították, ahol másnap belehalt sérüléseibe.

Az új vasúti menetrend

Alább közöljük a májtól kezdve érvényben levő új vasúti menetrendet, illetve a Debrecenből induló és Debrecenbe érkező vonatok indulási és érkezési időpontját:

Debrecenből indulnak:

3 óra 25 perckor Püspökladányba.
5.05: Nagyléta, Vértes.
5.07: Nyíregyháza, Csap, Szerencs.
5.08: Füzésabony.
5.27: Nagyvárád.
5.32: Budapest nyugatira.
5.37: Szatmárnémeti, Királyháza.
5.48: Tiszalök.
6.20: Ungvárra.
7.55: Nyíregyháza, Szerencs, Miskolc.
8.20: Budapest keletre (sinautó).
11.50: Szatmárnémeti, Máramaros-sziget (sebesvonat).
11.50: Nyíregyháza.
11.52: Tiszafüred, Füzésabony.
13.40: Püspökladányba.
13.56: Nagyléta, Vértes.
13.30: Máramarosszigetre.
14.35: Budapest (sebesvonat).
14.40: Ungvárra.
14.45: Balmazújvárosra.
14.52: Hajdúböszörmény, Tiszalök.
14.57: Nagyvárád.
18.32: Nagyvárád.
19.18: Tiszafüred.
19.24: Nagyléta, Vértes.
19.49: Nyíregyháza.
19.51: Nyírábrány, Érmihályfalva.
21.12: Királyháza, Körösmező (sebesvonat).
22.15: Budapest nyugati.
22.21: Nyíregyháza sinautó.

Debrecenbe érkeznek:

2.45: Csap, Nyíregyházáról.
5.02: Máramarosszigetről.
7.20: Nagyváradról.
7.27: Érmihályfalváról.
7.29: Nyíregyházáról.
7.36: Püspökladányból.
8.41: Tiszalökről.
7.50: Tiszafüredről.
8.08: Nagyléta, Vértesről.
8.18: Nyíregyházáról (sinautó).
9.04: Csapról.
10.40: Királyházáról.
11.40: Budapest nyugatiról (sebesvonat).
12.48: Füzésabonyból.
14.14: Nyíregyházáról (sebesvonat).
14.20: Budapest nyugatiról.
14.25: Királyháza, Szatmárnémetiből (sebesvonat).
15.11: Szerencsről, Nyíregyházáról.
17.35: Balmazújvárosról.
17.37: Nagyváradról.
17.42: Tiszalök, Hajdúböszörményből.
18.10: Nagyléta, Vértesről.
20.27: Füzésabonyból.
21.02: Budapest nyugatiról (sebesvonat).
21.37: Nagyléta, Vértesről.
21.45: Körösmező, M.-Szigetről.
21.50: Ungvárról.
22.01: Nagyváradról.
22.19: Budapest keletiről (sinautó).
22.55: Püspökladányból.

Laval fogadta a magyar követet

Vichy, szeptember 22. (NST.) Laval kormányelnök a hétfői nap folyamán több nemzet akkreditált képviselőit fogadta kihallgatáson. Hosszabb megbeszélést folytatott Mitani japán nagykövettel, majd Coppi görög olasz főkonzullal. Kihallgatáson jelent meg a kormányelnöknek Bešeney magyar követ és Tuck amerikai ügyvivő.

Három új árplakát jelenik meg októberben

Az árfelügyeletet szolgálják azok az árplakátok, amelyeket körülbelül egy évvel ezelőtt bocsátott ki elsősorban az árhivatal.

Az OMKE értesülése szerint rövidesen három új árplakát jelenik meg, amelyekben a legutóbb megállapított helyi árakat közlik hivatalosan.

A hentesárúkról, a fűszerárúkról és a csemegékről készül egy-egy nagy plakát.

Ezeket október elejére juttatják el a budapesti kereskedőkhöz és a vidéki hatóságokhoz szétosztás, kifüggesztés céljából.

Ez a három új plakát a vidéken valószínűleg zöld- és rózsaszínű papíron készül.

Egy hős honvéd megsebesülve is tovább küzdött, sebesülten fogságba került, onnan az ellenség gyűrűjén át visszakerült századához

Minden időre szóló ragyogó példáját adta önfeláldozó vitézségének az augusztusi Don-menti harcok során Hegedüs Sándor-honvéd golyószórós csatár. Az egymást követő szovjet rohamok során a golyószóróval lüzelő Hegedüs honvédre erős ellenséges csoport rohant rá.

Hegedüs rendületlenül védekezett s közben a jobbszemét kilőték. A hőselkü honvéd most azonban balkezebe vette a golyószórót és balszemével célozva lüzel tovább. Ezzel a rátámadó ellenséget megállította rohamában, majd szakadatlan tüzelésével ártalmatlanná is tette. Rendkívül súlyos sérülése ellenére is még ezután se vonta ki magát a harcból, hanem helyén maradván az utolsó percig küzdött egy újabb szovjet előretörés elhárításában.

E küzdelemben előbb comb, majd pedig karlövés érte. Így harcceptelenné válva, hadifogságba került.

Hegedüs azonban nem tudott beletenyugodni abba, hogy bár súlyos sebekkel ellenséges fogságban maradjon, ezért az est beálltával végső erejét összeszedve, éjteljén megszökött és az ellenség gyűrűjén elmondhatatlan nehézségek leküzdése után kiküszölte a századhoz, jellemző e páratlan hősiességű honvéd vitézségére, hogy még bekötözése után is vissza akart térni a tüzelőállásban küzdő bajtársaihoz, a harcban való további részvétel végett. Ettől a szándéktól csak a leghatározottabb parancsra állt el és ekkor engedte magát hátra szállíttatni. Párját ritkító hősiességéért méltán terjesztették elő az arany vitézségi éremre való kitüntetésre.

A Péterfia-utcai és a Nyilastelepi Egyházzrész Női Köre a sebesült honvédekért

Korán délután van, 3 óra. A Kálvin tér 5. szám alatt levő Baltazar-terem eseményét beszélgetés, jövés-menés, csomagolás töri meg. A Péterfia utcai egyházzrész Női Köre gyűlt össze, hogy megalogassák a helybeli hadikórházban elhelyezett sebesült honvédekért. Az asztalokra rakva indulásra készen állnak a kosarak. Tartalmuk rendkívül gazdag: az egyikben 50 darab kis fonott kalács, a másikban különféle sütemény, a harmadikat a többi különféle szőlő súlya teszi nehezzé. Színes lappal fedett folyóiratok, képes újságok is nagy számban jelentek meg, hogy felüldítsék, szórakoztassák katonáinkat s eltereljék figyelmüket betegségükről, sérüléseikről.

Dr. Varga Zsigmondné, a Női Kör elnökének vezetésével már be is fordult a lelkes asszonyokból álló csapat a gimnázium boltozatos kapuján. Makulátlan tiszta ruhájú ápolónő fogadja őket, aki boldogan mosolyog az újabb látogatók és az újabb ajándékok láttára. Egy-kettőre a falalóban vagyunk. Úgyes katonakezek megmossák, izléscsen látkra rendezik a gyümölcsöket. Sorra látogatják a kórtermeket. Minden ágynál megáll a csemegét vivő katoná, miközben az egyik kedvesarcú hölgy se-lyempapír-asztalkendőt terít a szürke pokrócra, majd arra rakogatja a porciót. Jut mindenkinek, hiszen szerető szívvel és bő kézzel készültek a látogatók számára.

— Hogy érzik magukat? — hangzik fel itt is, ott is a kérdés. A válasz legtöbbször egyforma: köszönjük, most már sokkal jobban. S megindul a beszélgetés. A messze orosz frontról, a

súlyos harcokról, a hazajövetelről.

— Majdnem sírtunk a meghatóság-tól, mikor a magyar határra érkezünk — mondja az egyik katoná, — pedig kemény legények vagyunk valamenyien. De hiába, más itt a levegő, más ilyen sehol másutt a világon!

S amint beszélnek, feléjük az arcuk. Boldogok, hogy a szeretet ma is eljött hozzájuk. Az elhervadt virágok helyébe újak, frissek kerülnek, meleg, barátságos a körtelem s ha lehunyják fáradt szemüket, talán nem nehéz azt hinnük, hogy otthon vannak családjuk, szeretteik körében.

Debrecen lakossága pedig szintén boldog, hogy eljött hozzájuk. A Péterfia utcai egyházzrész Női Köre is lelkes örömmel állt dr. Varga Zsigmondné mellé s a látogatás után meghatottan, meglegedetten távoztak, lelkükben a sebesült katonák áldozatkészségének, önfeláldozásának, igaz magyarságának tündöklő képével.

Ugyanebben az időben látogatta meg a hadikórház sebesültjeit és beteg honvédeit a nyilastelepi egyházzrész női küldöttsége a Loránffy Zsuzsanna Nőegylettel együtt. Mezey Bónáné lelkipásztorné vezetésével Kiskéry Zoltáné, id. Dihen Imréné, ifj. Dihen Imréné, Garbóczy Bertalané, Zuffos Sándorné, Kmetty Magda, Nagy Irma és Medve Erzsébet sok kosár szőlőt, szilvát, almát és őszibarackot, valamint süteményeket vittek a honvédeknek. Nagy örömmel, szeretettel és hálával fogadták őket és a hölgyek hosszasan elbeszélgettek a honvédekkel.

A nyilastelepi egyházzrész kántor nélkül maradt

A presbiteriumhoz fordulnak segítségért

A nyilastelepi egyházzrész Mezey Béla lelkipásztor és Filep Endre gondnok elnöklésével tanácsülést tartott. Mezey Béla lelkipásztor ismertette a jövő évi munkaprogramot, melynek kiemelkedő része a gyermekek lelki és vallásos nevelése. Két újonnan szervezett leventecapat van a Nyilastelepen és ezeknek az ifjaknak, valamint a KIE-munkának hetenként háromszor lesz összejövetele. Egyébként vasárnapi iskolákat, a leányoknak, gyülekezletnek biblia- és imaórákat, az asszonyoknak munkacsoportokat, külön kulturális összejöveteleket tartanak. Az olajútbeli lakosság számára külön istentiszteletet rendeznek.

Hosszasabban foglalkozott a tanács a kántor-kérdés megoldásával. Ez a probléma csaknem minden egyházzrészben fennáll. Hálásan emlékezett meg a tanácsban Kovács László tanító eddig kifejtett buzgó és buzogó tevékenységéről. A kántori munkájáról, Kovács László egy év óta volt kántora a Nyilastelepen, mivel azelőtt nagyvált-

vol lakik, nem vállalta tovább ezt a megbízatást. Azóta nincs kántoruk. A nyilastelepi többi tanítók különböző okok miatt szintén nem vállalják ezt a szolgálatot. Szeptember elejé óta a harangozó fia, Szalontay Gyula látja el a kántori teendőket. Bár ennek a törekvő fiatalembernek csak hat elemi iskolai végzettsége van, saját szorgalmából annyira képezte magát, hogy ő maga játszik orgonán, énekel és így vezeti a gyülekezet éneklését. Mivel azonban nincsen meg a szükséges képesítése, nem alkalmazhatják őt véglegesen. A tanács a presbiteriumhoz fordult és kéri, rendezze ezt a kérdést, mégpedig úgy, hogy az összes egyházzrészekben szervezzék meg a önálló kántori állást. Elhatározta a tanács azt is, hogy felkéri Kovács László tanítót, legalább vasár- és ünnepnapokon végezze tovább is a kántori teendőket, melyeket hétköznapokon Szalontay Gyula lát el.

Mezey Béla lelkipásztor meleg szeretettel és kegyelettel emlékezett meg Vitézy Mátýásról, az elhunyt egyházzrési tanácsosról, aki hosszú időn keresztül eredményes és szép munkát végzett az egyházzrész tanácsában.

SZÍNHÁZI MŰSOR:

Szerdán este: Sybill Beleznai Unger István első idej felléptével. Fülleres helyárrak.

Csütörtökön este: Száz piros rózsá. Operettbemutató, A) bérlet.

Pénteken: Száz piros rózsá B) bérlet.

Beleznai Unger István színházgátló ötven sebesült honvédet vendégül lát a színház mai „Sybill” előadásán

Beszámoltunk már Beleznai Unger Istvánról a Csokonai Színház igazgatójának arról a nemes, hazafias érzésű valló gesztusáról, mellyel a debreceni hadikórházakban ápolat sebesült honvédek meghívta a színház előadására. A Csokonai Színház ma esti előadására, melyen Jacobi gyönyörű muzsikáját operettjének a „Sybill”-nek felújítását Beleznai Unger István első idej fellépése avatja ünnepi eseményé, a direktor ötven sebesült honvédet lát vendégül.

FILM

Az APOLLÓ mozgószínház az „Örségyváltás” c. új magyar filmet mutatta be, mely minden részletében korszerű problémát, a „strohmann-kérdést” tárgyalja izgalmasan érdekes, első jelenet-től utolsóig lebilincselő mese keretében. Kitűnően meglátott típusok vonulnak fel a film vásznán. A rendezés kifüggetalan, a szereplőgárda élén Páger Antal remek alakításával, Csontos nagyszerű emberábrázoló készséggel megelentefített „Ajádár”-jával, Mihályffy Hidvéghy Valéria, Bihari Nándor, Micsoga pompás játékaival elsőrangú nyújt. Az „Örségyváltás” fejlődésének új állomásán mutatja be a magyar filmgyártást és Debrecenben is megérdemelt sikere lesz. A kísérő műsor kitűnő.

Hajdú vármegye szeptemberi közgyűlésén dönt tisztviselőinek s alkalmazottainak karácsonyi jutalma ügyében

Hajdú vármegye törvényhatósági bizottsága szeptember 30-án közgyűlést tart, melynek napirendjén szerepel többek között a következő tárgy is:

Alispáni előterjesztés a vármegyei tisztviselők, segéd- és kezelőszemélyzet, díjnokok, altisztek, kisegítő szolgák és ideiglenes munkaerőknek karácsonyi jutalomban való részesítése tárgyában.

Hajdú vármegye már jóelőre gondolkodik tisztviselőiről és alkalmazottairól.

— ooo —

— A földművelésügyi miniszter rendelkezett arról, hogy a közös és közlegető gyepesítésére kedvezményesen áron való gyepvetőmag szétosztása tárgyában. A legeltetési, társulati, birtokossági közös legelők és közösi közlegetők gyepesítését a miniszter az 1943 évi és anyagi támogatással kívánja előmozdítani olyan formán, hogy az 1943 évi tavaszi és 1943 évi nyári vetés céljából legeltetési társulatoknak, birtokosságoknak és közöseknek kedvezményesen áron ellenőrzött természetű, jömnőségű gyepvetőmagot bocsát az Országos Zöldmező Szövetség, Budapest, V. ker. Báthory u. 7 sz. útján rendelkezésükre. Azok, akik ebben a kedvezményben részesülni kívánnak, igényüket az illetékes vármegyei kirendeltségei, gazdasági felügyelőségnek mielőbb jelezzék be.

Csokonai Színház

Szerdán este fél 7 órakor filléres helyárrakkal

B. Unger István első felléptével

SYBILL

Csütörtöktől a legújabb operettsiker:

100 piros rózsá

Bárdossy László nyug. miniszterelnök: honvédekben testesül meg a nemzet becsülete

Szombathely, szeptember 22. Vasvármegye törvényhatósági bizottsága most tartotta évnegyedes rendes közgyűlését, amelyen Bárdossy László nyug. miniszterelnököt örökös törvényhatósági bizottsági taggá választották.

A közgyűlésen vitéz Szűcs István főispán és Bezeredy István felsőházi tag helyőrző szavaira Bárdossy László hosszabb beszédben válaszolt.

Megköszönte a vármegye bizalmát és szeretetét, majd egyebek között ezeket mondta: **A sors ma ismét azt kívánja a magyarságtól, hogy legjobbjaink közül egyesek vérüket és életüket áldozzák fel. Hajojunk meg hődelattal és hálával a magyar honvédek**

előtt, mert bennük testesül meg a nemzet becsülete.

— Amikor legjobbjaink száz halállal néznek szembe az ellenség előtt, idehaza is el kell hallgatni az üzés, az egyéni haszon, az egyéni érdek szavának. Az, aki ma csak a maga hasznát, a maga érdekét nézi, az, aki munkáját csak a maga hasznához szabná, a nemzeti közösség ellen vétne, meggyöngytené a küzdőket és nékülözöket, de botorul önmagának is ártana, mert az a kár, amit lelketlenül másoknak okozna, a gazdasági összefüggések törvényszerűségének rendjén elkerülhetetlenül visszasújtana rá.

3000 pengős pénzbüntetésre ítélték egy háztulajdonost, mert nem rendezte be a légoltalmi óvóhelyet

Özv. Venyige Ferencné Hunyadi utca 2. szám alatti lakos többszörös háztulajdonost a debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre, mert a Széchenyi utca 43. szám alatti házában az óvóhelyet nem szerelte fel, a hatóság felszólítására sem intézkedett erre vonatkozólag és a megjelölt ható-

sági szemle alkalmával az óvóhelyet berendezetlenül, szeméttel telve találák.

Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró a megtartott tárgyaláson özv. Venyige Ferencné 3000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Az ítélet nem jogerős.

30 napi elzárás légoltalmi kihágás miatt

A debreceni rendőrség, mint kihágási bíróság vonta felelősségre Tóth Károly Szent Anna utca 23. sz. alatti lakos házmesterét, aki ellen feljelentést tettek, hogy nem tartotta rendben a légoltalmi óvóhelyet, megtagadta az ügyeletes masztószolgálatot, sőt az óvóhelyen levő

felesleges tárgyakat csak már a riadó idején rakta ki és nem tartotta be az elszüntetési rendszabályokat.

Dr. Papp Menyhért rendőrtanácsos, kihágási bíró Tóth Károlyt a megtartott tárgyaláson 30 napi elzárásra ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Nyiregyháza tartott tárgyalásokat a debreceni törvényszék ötöstanácsa

A debreceni törvényszék ötöstanácsa úr Jeney Sándor törvényszéki elnök elnökségével Nyiregyháza tartott több napot át tárgyalásokat.

Az ötöstanács elé került Bodó József vásári árus, debreceni, Miklós u. 45. sz. alatti lakos, aki a múlt év szeptember 17-én a Máriapócsi bűcsü alkalmával szintén árulni akart, de elkésve érkezett és nem kapott helyet. Ezen Tabéry Mihály mézeskaláccsal összeszálkoltatva kormányzósértő és államellenes kijelentéseket tett. A törvényszék Csiky Mészáros Tibor kir. ügyész vádbeszéde után háromnapos fogságra ítélte Bodót, az ítéletet az ügyész súlyosbíttartást megfellebbezte.

Lengyel József mészáros lakos hátsó elleni ízgatással vádolva állott az ötöstanács előtt. Mészárosnak a múlt év szeptember 17-én a sáros út miatt a gyalogjárón ment kerékpárjával Béres János kereskedő. A szolgálatból hazafelé haladó Kertész Ferenc csendőr meglátta és igazoltatni akarta. A járókelők sorából Lengyel József odakiáltott Béresnek, hogy ne hagyja magát igazoltatni mert a csendőr nincs szolgálatban, majd a vád szerint ízgató kijelentéseket tett a

csendőr ellen. Az ügyben a tárgyalás folyamán újabb tanúk kihallgatása vált szükségessé és ezért a tárgyalást a törvényszék elnapolta és Debrecenben került sor folytatódó tárgyalásra.

Bácskai János máriapócsi lakos társadalmi osztály elleni ízgatással vádolva került a vádoltak padjára. A máriapócsi Hangyában szappanelésztés alkalmával tett ízgatásra alkalmas kifejezéseket. A debreceni törvényszék ötöstanácsa 3 hónapi fogságra ítélte. — Az ítélet nem jogerős.

Czigler Lajosné sz. Braun Róza cégényváradiai asszony a hatóságtól kapott listát kifogásolta, államellenes ízgatásra alkalmas kifejezéseket hangoztatva. Az ügyben az ötöstanács bizonyításkiegészítést rendelt el.

Mező Lajos mészáros szabóság elnöke levanteintézmény elleni ízgatással vádolva került a törvényszék elé, mert a szabóműhelyben társait arra biztatta, hogy ne menjenek levantefoglalkozásra és Kolozi Sámuel levanteoktatót verjék meg. A debreceni törvényszék ötöstanácsa Csiky Mészáros Tibor ügyész vádbeszéde után kéthónapi fogságra ítélte Mező Lajost. Az ítélet jogerős.

Hozzászólás a beszerzési segély ügyhöz

Igen tisztelt Főszerkesztő, Úr!

Örömmel és hálával fogadta minden érdekelt a »Debrecen« által a fixfizetésűk téli beszerzési segélye vagy előlege ügyében indított akciót. Amint azt a »Debrecen« több cikkében nagyon helyesen kifejtette, itt nemcsak arról van szó, hogy egy igen nagyszámú társadalmi rétegnek kell lehetővé tenni, hogy az okvetlenül szükséges téli fűtő- és táplálkozási anyagokat még idejekorán beszerezhesse, hanem egyenesen parancsoló nemzetgazdasági érdek is az, hogy a mostani beszerzésekkel a téli — előreláthatólag sokkal nehezebbé váló szállítási viszonyok — tekintélyes mértékben tehermentesítenek!

Ez volt az intenciója a közellátásügyi miniszter úr ismert felszólításának is, amelyben mindenkit arra sürgetett, hogy éléskamráit már most igyekezzék megtölteni, mert a téli szállítások nehézségei talán lehetetlenné is fogják tenni egyes élelmicikkeknek a piacokról való napi beszerzését. Nagyon jól tudjuk azonban, hogy ezt az előzetes beszerzést a fixfizetésűk a saját ere-

jükből annál kevésbé tudják eszközölni, mert hiszen a legtöbbjük éppen most esett át az iskolai beiratások, tankönyvbeszerzések, gyermekruhavásárlások stb. súlyos anyagi megerőltetéseire, amelyekhez talán már szintén külső segítséget kellett igénybevenniük. Feltehetően kell tehát a munkaadónak — legyen az az állam, törvényhatóság vagy magán cég — lehetőséget találni arra, hogy ez az igen nagy társadalmi réteg téli szükségleteit biztosíthassa és nyugodtabb idegekkel végezhesse a rábízott nagyfotosszerű feladatokat.

Hogy milyen nagy összeg szükséges ehhez a téli beszerzéshez, azt az alábbi számok fogják a legjobban megvilágítani:

Egy négytagú család fűtőanyagszükséglete november—március hónapokra egy helyiség és a konyha fűtőszükségletét véve, minimálisan 15 q fa és 15 q szén. Az aprított fa q-ként 5 P 70 fill. = 85 P 50 f., a szén 5 P = 75 P. A fűtőanyag maga tehát igen szűkösen számíthatva 160 P. A burgenyaszükséglet legalább 3 q. 25 P-jevel = 78 P. Tehát csak ez a három tétel 238 P-t tesz ki! De hol van még a hagyma, bab, borsó,

DEBRECZEN 5 GLDAL. 1942 IX. 23

MAGYAR KIADÁS:

TEMPO

Legújabb számának címlapját hős halált halt

Kormányzóhelyettes ur

arcképe díszíti.

Rendkívül érdekes különduókat és eredeti képeket közöl a

Kaukázus életről, Oroszországi harcok

legdrámább jeleneteiről,

Amerika haditengerészetéről

Gyönyörű színes képek tartják az

Örök Erdélyről

a női szépségről, a XVIII. századbeli velencei metszetekről. Számos irodalmi, művészeti és tudományos cikk egészíti ki a

Rendkívül gazdag szám

tartalmát.

40

FILLER

Kapható az IBUSZ pavilonokban és az összes újságárústó helyeken

kaposzte, zöldség, továbbá a téli alma, lekvár stb., úgyhogy egy négytagú családnak a legminimálisabb számítás szerint is kb. 300 P beszerzési összegre lenne szüksége ahhoz, hogy csak a legszükségesebbeket is meg tudja vásárolni. Ez az összeg természetesen a családtagok száma szerint több vagy kevesebb is lehet, de mindenesetre szociális igazság lenne az, hogy a beszerzési segélyek vagy előlegek mértékét a családtagok száma szerint állapítsák meg, mert hiába: »több száj többet eszik!«

Egy közalkalmazott.

Harangot kérnek a Hajdú-sármont szőlőskertesi lakosok

A debreceni hóforráshoz 6 km-re van a hajdúsármontiaknak régi nagy kiterjedésű szőlőskertje, mely Budaházy, Kulcsár, Közöskert néven szerepel. Maguk a sármontiak debreceni kertnek is nevezik. A kertiség olyan népes, hogy van igen szép iskolájuk és »hangya« szövetkezeti boltjuk. A tanítójuk Pólya Imre ig. tanító nagy gondot fordít a gyermekek nevelése mellett a felnőttek vallás-erkölcsi gondozására is. Az iskolában vasárnaponként istentiszteletet tartanak a Sámsonból kijáró lelkészek. Három évvel ezelőtt gyűjtés indult meg, hogy harang is legyen a hívők hívogatójára. A gyűjtött összeget növelte Tasnádi Nagy András országgyűlési képviselő adományai is. A háborús idők csak fokozták a harang utáni vágyakozást s ennek következtése volt az, hogy tegnap Pólya Imre ig. tanító, Eszenyi Sándor hajdúsármont s. lelkész és Siposs Imre ny. központi lelkész megjelentek Hajdú László máv. üzletigazgatóhelyettesnél, előadva szóval és írásban ama kérésüket, hogy a MÁV birtokában levő két kis harangot adományozza a MÁV az izzig-orig magyar települési szőlőskertnek. Vállalták a harang átöntésével járó költségeit azzal a hő óhajással, hogy a két kis harangot, mint a MÁV ajándékát a hős halált halt egykori MÁV elnök, vité nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettes Ur nevére öntetik meg és használják.

A nemes szándékot és kérést nagy szeretettel fogadta Hajdú László, akinél a küldöttséggel együtt megjelent Ló-

ráncz MÁV főtanácsos is. A harang felállításának céljára Debrecen város négy hatalmas szál fát ajándékozott. A sármontiak és velük együtt a debreceni szőlőbirtokosok is boldogan várják a harang megcsendülését, hogy Isten dicsőségét hirdelve, szolgáljon a nagy magyar élniakarásról.

„Százados úr alázatosan jelentem...“

Pesti Antal c. örvezető megható levele a századparancsnokához

Pesti Antal c. örvezető az orosz harcok terepén az egyik lábát elvesztette. Súlyos, majdnem halálos sebesüléssel egy német tábori kórházba került. A kórházból levelet írt századparancsnokának. Ez a levél örök példája marad a magyar páncélos kötelességtudásnak, hazaszeretnek és lelkeségének. Pesti Antal c. örvezető levele a következő:

„Százados Ur alázatosan jelentem, a lábam elég szépen gyógyul. Csak egy baj van, hogy láb nélkül maradtam. A legjobban mégis az bánt, hogy ezentúl már nem vehetek részt semmiféle harcban és nem fizethetek meg a lábamért. Százados Ur alázatosan kérem, ne tessen rám haragudni, hogy a kifestőri vagyont csak ötven százaléig vedhettem meg s hogy a hős halált halt Mészáros őrmester urat nem tudtam megmenteni. Továbbá azért se tessen haragudni, hogy irasommal zavarom Százados Urat, de így sebesültem is kötelességemnek tartom, hogy a századparancsnokomnak mindenről jelentést tegyek.

Több jelenteni valóm nincsen, üdvözlöttem méltóztassék átadni a tisztikarnak és az altiszt uraknak, külön Fogarasi őrmester úrnak és a legénységnek. Bár ott lehetnék bajtársaim között én is. Sajnos a sors másképpen végzett.

Alázatos és hazafias tisztelettel

Pesti Antal c. örv.

— Rövidesen sor kerül Kuzlincey Ferenc érsemjéni szobrának visszaállítására. A szobrot annakidején Fráter Lőránd, a neves dalköltő emelte a nagy író szülőhelyén, később azonban a szobor Zilahra került, ahonnan most szállították vissza Érsemjénbe. A felavatás valószínűleg még október folyamán megtörténik.

HIREK

„DEBRECZEN“

szerszámok, kiadóhivatala és nyomdája József kir. herceg u. 1. (Bikabérenház). Telefon nappal-éjjel: 17-52 és 27-89. (6 mellékállomás). Előfizetési árak: havonta 3.— P. negyedévenként 8.70 P. Ára: hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Dolgoztass, hogy dolgozhass!

GYÓGYSZERTÁRAK éjjeli szolgálata
Szeptember 19-én reggel 8-tól, szeptember 26-án reggel 8 óráig: „Nap“ Piac u. 1. telefon: 27-73. — „Aranyegyszarvú“ Kossuth u. 8. telefon: 24-96. „II. Rákóczi“ Miklós u. 55. telefon: 23-43. — „Sztankay“ Szent Anna u. 64. telefon: 25-58.

— **A SEBESÜLT ÉS BETEG HONVÉD IDEJE NEHEZEN TELIK.** Ajánlj fel szórakoztatásukra Nemzeti Könyvtár felületet. A Bajtársi Szolgálat megkeres.

A Szálas erdőben

Járom a hegyet, a Szálas avarja
Meg se roppan a lábam alatt,
Lassan megyek, hogy süppedő léptem
Meg ne zavarja a földre hullt, alvó
Haltakat.
Ahogy tovább bolyongtam az erdő
Özgida járta meg előttem a lejtőt.
Megálltam lassan és észrevétlen,
Csodáló szemmel utána néztem.
S mire én felértem a hegygerincre,
Párjával együtt ment már el keletre,
Gyorsan tértem át új irányba
S eszembe jutott egy debreceni lányka.
IFJ. VARGA MIKLÓS.

— **A Kormányzó jóváhagyta és meg erősítette a református zsinati tanácsról szóló egyházi törvényt.** Ez év tavaszán a Református Országos Zsinat törvényt alkotott egy kisebb létszámú országos testületről, az úgynevezett zsinati tanácsról. A Kormányzó Úr Ötömlőssége most ezt a törvényt jóváhagyta és megerősítette. A zsinati tanácsról szóló törvények már hatályba is léptek.

— **A belső front védelme.** A Turáni Vadászok újdívidéki szervezete mintegy 300 vadász jelenlétében tartotta meg összejövetelét a belső front védelmében. Az országos központ részéről és megbízásából Bartha János országos főtitkár vett részt az összejövetelen és nagy beszédben mutatott rá a nemzetvédelmi szolgálat szükségességére és fontosságára. Önfelelőző, bátor magyarokra van szükségünk s beszéd helyett a tettek mulassák a Turáni Vadászok útját. Az egybegyűlék fogadalmat tettek, hogy egymberként állanak a haza védelmében s ezért meglevő szervezetüket még erőteljesebbé építik.

— **Kitüntetett hősi halált halt orvos.** Dr. Angeli Henrik pápai tartalékos orvos-hadnagynak a szovjet elleni hadművelet során az ellenség előtt tanúsított kiválóan viléz magatartásáért a Kormányzó Úr a hadiszállag és kardokkal ékesített Signum Laudis adományozta. A kitüntetést a város polgármestere ünnepélyes keretek között nyújtja át a hősi halált halt orvos hozzátartozóinak.

— **Áthelyezés.** A vallás- és közoktatásiügyi miniszter dr. Ormós Pál tanügyi fogalmazott hivatalból a szolgálat érdekében a szatmári kir. tanfelügyelőség-től a biharmegyei m. kir. tanfelügyelőséghez áthelyezte.

— **A m. kir. honvédség harcavonult tagjai imakönyvvel való ellátása tárgyában** illetékes helyről azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a m. kir. honvédelmi miniszterium kezdetől fogva gondoskodott és a jelenben is teljes mértékben gondoskodik harcavonult honvédeknek imakönyvvel való ellátásáról. Ezt a gondoskodást kiterjesztette a múltban és kiterjeszti a jövőben is a hadikórházakban levő sebesült vagy beteg honvédekre is. (MTI.)

Felakasztotta magát a színház-átjáróban egy idős nő

Munkaadója öngyilkos lett, állás nélkül maradt, ezért akart megválni az élettől.

Banak János, Bellegelő 70 szám alatti lakos tegnap este a színház átjáróban haladva arra lett figyelmes, hogy a Csizmadia Társulat tulajdonát képező, Csapó u. 17 szám alatti háznak a „Korona“ vendéglő felőli lépcsőjénél, a vaskorlátra felakasztva függ egy nő teste. Nyomban szölt a közelben posztoló Szabó XII. János rendőrmesternek, aki az eszméletlen nőt levágta a kötélről. Orvost hívtak és sikerült az életuntat magához téríteni.

Az életunt nő, Szabó Irén 53 éves, lakás és munkanélküli bejárónő magához

térve elkéseredetten támadt rá a körülötte állókra, hogy miért nem hagyták meghalni. Elmondotta, hogy munkaadója egy hónappal ezelőtt öngyilkos lett és azóta nem tud alkalmazást kapni, mert idősnek tartják már a munkára. Kijelentette, hogy nem mond le öngyilkossági szándékáról.

A rendőrségen dr. Nagymajtényi Ferenc rendőrfogalmazó hallgatta ki az életunt nőt és sikerült rábeszélnie, hogy lemondjon végzetes tervéről, majd intézkedésére elhelyezték az idős nőt egyik debreceni szeretetotthonban.

— **Gázmergezés a Piac-utcán.** A Piac-utcán az egyik lakásban egy fiatalkorú háztartási alkalmazotti megnyitotta a konyhában levő gázcsapot, így akart véget vetni életének. Szerencsére tettét idejében észrevették, a fiatal leányt eszméletre térítették. Kihallgatása alkalmával elmondta, hogy súlyos betegsége miatt akart megválni az élettől.

— **Papírhulladék között megtalálták a legrégibb bélyeget.** A feldolgozásra összegyűjtött papírhulladék közül szerencsés véletlen folytán sikerült kimenteni egy levelet, amelynek különleges értéke az, hogy egyrészt Leonardo da Vincihez volt címezve, másrészt pedig ezen a levélen van a velencei hajózás legrégibb postabélyege. A bélyeg keret alakú és közepén egy szentet ábrázol két lándzsa közt. A bélyegnek körben felírása van. Egy aleppói kereskedő irt Leonardónak és jelenítette, hogy szönyegetek és selymeket küldött neki Damiano Sebenico, a Contarina nevű hajó tulajdonosa révén. A velencei hajózáshoz ez a postabélyege az egyetlen ismert példány és mint rendkívül ritka bélyeg, igen nagy értéket képvisel. A bélyeg jelenleg a Paolera-múzeum magángyűjteményében van a cerignolai Fitauro-palotában.

— **Megtámadták ismeretlen tettesek** Csipka János 29 éves komlóskai erdei munkást, amint a mezőn keresztül támaszkodva a sötétben ment hazafelé. Támadót fejbeverték és egyikük szemérgyújt. A súlyosan sérült Csipkát a debreceni klinikán vették kezelés alá. A csendőrség megindította a nyomozást a tettesek kézrekerítésére.

— **Teljes elsötétítés Temesváron és Aradon.** Temesvár újléti, ligettanyai gondnokától ellopta ismeretlen tettes 120 pengőért órához tartozó KISS József 21 éves ligettanyai földműves, aki beismerte, hogy ő lopja el a csizmát. Vallomása szerint amint a tanya előtt ment el, az ablakon át meglátta a fényes csizmát és az anyára megleltetett neki, hogy nem tudott ellenállni a kísértésnek, bemászott érte és ellopta. Másnap bejött Debrecenbe és itt a szilvásváron halvány pengőért eladta. A kapott pénzből hat pengőt elvitte, a többin pedig ruhaneműt vett magának. KISS József ellen megindult az eljárás.

— **Egész páncélvánatot zsákmányolt** Körti finn hadnagy két emberével, Mannérheim tábornagy a legnagyobb kitüntetéssel tüntette ki őket.

— **Hirdetmény.** A Belügyminiszter Úr a hősi halottak emlékének megőrkötését elrendelte. Felhívom ezért az 1938. év óta folyó hadműveletekben hősi halált halt volt debreceni lakos honvédek hozzátartozóit, hogy nyilvántartásba vétel céljából a városi katonai ügyosztály Kossuth u. 20. III. em. 92. sz. helyiségében jelentkezzenek. Polgármester.

— **Debrecen sz. kir. város gazdasági ügyosztálya** nagyobb mennyiségű őszi és tavaszi szalmát keres megvételre. Felkérem azon termelőket, kiknek eladó szalmakészletük van, hogy sziveskedjenek azt a gazdasági ügyosztályban (városháza f. e. 14. szoba) naponként 12 és 2 óra között megvételre felajánlani. Gazdasági Tanácsnok.

— **Franciaországban tyúkonként évi 38 tojást kell beszállítani.** Vichyben rendelet jelent meg, amely kimondja, hogy minden tyúktulajdonos — büntetés terhe mellett — köteles tyúkonként egy évből 38 darab tojást az állami tojásforgalmazási helyre beszállítani.

— **Helsinkiben hétfőn a finn-magyar népokonsági egyesületek** tarsasvárosát adtak Keresztes-Fischer Ferencné és a magyar női küldöttség többi tagjának tiszteletére. Az este bédén megjelent Finnország közéletének és kulturális világának mintegy 70 kiváló személyisége. Kettunen egyetemi tanár magyar nyelven üdvözölte a vendégeket, majd több más felszólás után Aino Schreck énekesnő magyar dalokat énekelt. A magyar női küldöttség nevében Keresztes-Fischer Ferencné mondott köszönetet.

— **Bagoly után mástak a toronyba: felgyújtották a templomot.** A tarpai református templom torony kigyulladt és leégett. A tűz úgy keletkezett, hogy fiatal legények a toronyesütheshez küszölk fel, hogy az ott lanyzó bagyokat megfogják. A sötét és szűk helyen gyújtóval világítottak és gondatlanul eldobták a kőrműkre égo gyújtószálakat. A toronyesüthesben levő madárélszék gyorsan lángra lobbantak és rövidesen lángolt a nagy szárazságban könnyen égo faanyag. A tűzoltók hosszasan küzdöltek a pusztító elemi vésszel, amíg sikerült megfékezni. Az erős tűzben az egyházat még más kár is érte: a legnagyobb harangja megrepedt.

— **Anyára megleltetett az ablakon át látott boxeszima, hogy ellopta.** Zurbó János újléti, ligettanyai gondnokától ellopta ismeretlen tettes 120 pengőért órához tartozó KISS József 21 éves ligettanyai földműves, aki beismerte, hogy ő lopja el a csizmát. Vallomása szerint amint a tanya előtt ment el, az ablakon át meglátta a fényes csizmát és az anyára megleltetett neki, hogy nem tudott ellenállni a kísértésnek, bemászott érte és ellopta. Másnap bejött Debrecenbe és itt a szilvásváron halvány pengőért eladta. A kapott pénzből hat pengőt elvitte, a többin pedig ruhaneműt vett magának. KISS József ellen megindult az eljárás.

— **Hármas ikrek Szentesen.** Skorka Jánosné, egy földműves 28 éves felesége, a szentesi kórházban hármas ikreknek adott életet. Az ikrek közül két fiú és egy leány. Az asszonynak ezek az első gyermekei.

— **Ezerkét száz norvég asszony indult rövidesen kisebb csoportokban a keleti arevonalra.** A norvég nők önkéntesnek jelentkeztek az egészségügyi és utánpótlási szolgálatot végző norvég női légő osztagaiba.

— **Halálos villámcsapás.** Sárospatak határában Pandák Józsefné tízéves kislányával szénát gyűjtött. Hirtelen vihar támadt és villám sújtott le, mely a fiút megölte. Az anya sértetlen maradt.

Kitűzták a négyszázezer pengős főnyereményt

A m. kir. 48. Osztályosorsjáték ötödik osztályai tegnapi utolsó napi húzása az alábbi nyereményeket és számokat sorsollák ki:

400.000 pengő jutalmat és 1000 pengőt nyert: 87654.

100.000 pengőt nyert: 57378.

20.000 pengőt nyert: 40664.

1900 pengőt nyert: 5756.

800 pengőt nyert: 10119 21676 84813.

600 pengőt nyert: 89091.

500 pengőt nyert: 9148 7170 75031 81995.

300 pengőt nyert: 215 11449 29981 30512 34032 41905 44089 59767 71532 84338.

Fiatalkorú szektások gramofonlemezre felvett beszéddel izgatták az utca népét

A debreceni törvényszék előtanácsa tárgyalta dr. Jency Sándor törvényszéki elnök elnöklésével két fiatalkorú gávai lakos ügyét, akik egyház-, társadalmi osztály- és leventenintézményellenes izgatással voltak vádolva. A két fiatalkorú, mint a Jehova Tanulmányi Társaság tagjai, egyházak, társadalmi osztályok és leventenintézményellenes beszédek gramofonon felvett beszéddel izgatták az utca népét.

A tárgyaláson a tanúk kihallgatása során kiderült, hogy a lemez nem a fiatalkorúaké volt, hanem édesapjuké, akik ezért a bűnselekményért már néhány hónapja elítéltek és jelenleg a nagykiszécsi internálótáborban van. A törvényszék ezek után a két fiatalkorút felmentette.

Nyissák meg újra a homokkerti Lónyay-utca tolytatását

Több homokkerti lakos szóban es írásban felhívta figyelmünket arra, hogy a Lónyay-utca folytatását váratlanul lezárták a gyalogos forgalom elől is. Ez rendkívül hátrányos a homokkerti lakosság jórészt, mely így csak nagy kerülővel juthat be a városba, viszont a Homokkerti más részen levő lakosság pedig nehezen juthat el például a homokkerti gyógyszerárba, templomhoz, vagy a kertészet más pontjaira.

Különösen sérelmes ez az útelzárás a lakosságra a most elkövetkező őszi, sáros időben, de más szempontból is megfontolandó, hogy légi veszély esetén szabad-e a már meglevő rövidebb útjzatokat elzárni a közönség elől.

Most nagyon drága a cipőtalp — írja hozzánk egyik homokkerti lakos — és nagyon takarékoskodni kell vele. Eppen ilyen időpontban kényseríté nek száz és száz embert arra, hogy felesleges és elkerülhető utakat tegyen meg s koptassa azzal a cipőtalpat.

A homokkerti lakosság sürgős kérésre az illetékesekhez, hogy ha kell, hatóságilag is nyitassák meg a Lónyay-utca folytatását.

* Eljegyzés. Minden külön értesítés helyett. Kölönte Sárít eljegyezte dr. Balás Attila szeszeti klinikai orvos.

* A Debreceni Jótékony Nőegylet választmányja szeptember 24-én, csütörtökön d. u. öt órakor az árvaházban ülést tart.

— „Sziámi ikrek“ — Argentínában. Az argentinai Poso Puerloban egy 26 éves olasz asszonynak ikrei születtek, kik ugyanúgy vannak összenöve, mint a híres sziámi ikrek.

Nemzeti és hadigazdálkodási célt szolgál s hazafitű kötelességének tesz eleget, ha

ócskavas és fémhulladékját

beszolgáltatja a fémgyűjtő helyi megbízottjának, aki a legmagasabb árat fizeti.

Lemhényi Jenő

ócskavas és fémgyűjtő

Debrecen, Széchenyi u. 33.

Telefon: 12-98.

Zongora, Tangóharmonika, Iskolahagedű, Rádió, Gramofon és mindenféle hangszerárú szükségletét szaküzletben szerezz be.

Szendrő, Batthyányi-utca 22. sz.

Gramofon lemez nagyválasztékban kapható.

Használt és törött lemezt korlátlan mennyiségben veszek, cserélek.

GYÁSZROVAT

Dr. Csizvaid Ferencné sz. Gottfried Irma, életének 75-ik évében elhunyt. Temetése ma délután 3 órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából, római katolikus gyászszertartással. Lakás: Vigkedvő Mihály u. 29. Temetését: Fehértől és Takács vállalata rendezi.

Marosvölgyi János továbbszolgáló szakaszvezető, életének 28-ik évében elhunyt. Temetése Gyulára való szállítás után ma délután 3 órakor lesz az ottani temetőben. Temetését: Fehértől és Takács vállalata rendezi.

Dimitrián Ignác honvéd, életének 22-ik évében elhunyt. Temetése csütörtökön délután 3 órakor lesz a Köztemető hármastavatalozójából, görög katolikus gyászszertartással. Temetését Fehértől és Takács vállalata rendezi.

Köszönetnyilvánítás. Mindazon jó rokonoknak, ismerősöknek, kik felejtethetetlen leányunk temetésén megjelentek, mély fájdalomunkat ravatalára helyezett virágaikkal enyhíteni igyekeztek, fogadják ezúton is hálás köszönetünket. **Rostás János és felesége.**

—o—o—o—

Rostás Klára temetése

Nagy részvét mellett helyezték örök nyugalomra a tragikusan fiatalon elhunyt **Rostás Klára** okl. tanítónét. Rostás János pénzügyi főosztályos leányát. A Köztemető díszravatalozóját zsúfolásig megtöltő gyászközönség sorában ott láttuk a pénzügyigazgatóság teljes tisztikarát és Debrecen város önkormányzatának számos tagját. A ravatalat elborította a virágok és koszorúk tömege, még Zomborból is sokan küldtek virágot, koszorút Rostás Klára ravatalára. A gyászszertartás után megindult a menet a sír felé, mely magába zárt egy mindenki által szeretett fiatal életet.

—o—o—o—

Leszakadt a kőművesállvány a Határ-utcai kislakásépítkezésnél, megsérült két férfi

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap délután a Határ-utcai kislakásépítkezésnél. A több méter magas kőműves állvány eddig ki nem derített okból leszakadt és Dalmady István 63 éves kőműves, katzelepi Kender utca 5. szám alatti lakos, vitéz Fodor István kőműves Monostorpályi út 30. szám alatti lakos, lezuhantak.

Dalmady István bokáján, vitéz Fodor István a térdén sérült meg súlyosan. A mentők mindkettőjüket a sebészeti klinikára szállították.

—o—o—o—

Vitéz Bodor Aladárné Czeke Vilma, az Egyesült Női Tábor alelnöke tájékoztatta a sajtó képviselőit az Egyesült Női Tábor által a nyár folyamán végzett eredményes munkásságáról. Az elmúlt öt hónap alatt 1500 gyermekotthon működött a tábor vezetésével, mellette az ország különböző részein az Országos Népi és Családvédelmi Alap támogatásával, 35 törvényhatóság keretén belül rendeztek tájékoztató előadásokat. Ezeket több ezer nő vett részt. A tábor 78 bentlakásos napközi otthont szervezett különböző vidékeken és ezekben az otthonokban több mint 5000 gyermek talált gondozásra, ápolásra.

* **Vattay tánciskolában** szeptember 23-án diák kolon kezdődik. Kossuth utca 11.

— **A Magyar Cserkészmozgalom VI. kerületének parancsnoksága,** f. évi szeptember hó 24-én, csütörtökön este 6 órakor a Debreceni Kőcsönös Segélyező Egylet tanácstermében (Sas u. 4. szám) a debreceni cserkészcsapatok vezetői részére tisztgyűlést tart. Erre a tisztgyűlésre a debreceni cserkészparancsnokokat, tisztteket és segédtiszteket, valamint a volt intézőbizottság tagjait ezúton hívja meg a kerület parancsnoka.

— **Elgázolta a vonat a kocsiját** Kontor Dezső hajdúbószórményi kocsiának Hajdúdorog és Hajdúbószórmény között az újfehértői úttájárónál. A kocsiiban ülők közül Bereczki Andrásné utas és maga a bakon ülő Kántor Dezső könnyebben megsérült.

— **A kultuszminiszter dr. Illés József** budapesti m. kir. Pázmány Péter tudományegyetem ny. r. tanárát korhatáron túl, az 1942—43. tanév tartamára a kénytelen szolgálatban visszatartotta

Egy gépágyús hadnagy naplójából

(Honvéd haditudósító század. Varga József hadnagy.)

Éjjel után 2 óra... Sír csend... Hárman, Cs. főhadnagy, H. hadnagy és én, az ütegparancsnok törzséből néhány éberebb »légfuróssal« kíméljük az eget, füllelünk a magasba kelet felé... Megszokott idő ez nálunk, amikor a ritka »merész« muszka gépek, Sztalin »hős« pilótái, a sötétség biztos leplébe burkolódzva lopóznak állásrendszerünk fölé, elképzelésünk szerint megszeltegetve szemeket, keresnek bennünket, vajjon hol lehetünk?

Figyelem... Motorzúgás... Fokozatosan erősödik, közeledik fölénk, becsülésünk szerint körülbelül raj erejű erő... Bombázók, állapítjuk, észleljük mindannyian. No, csak löjjetek — gondoljuk magunkban — hisz ha mi nem látunk benneteket, akkor ti sem bennünket. Fölöttünk vannak. Köröznek... Elhelyezkedési körletünk gyümölcsfái alatt éber fülekkel hallgatózunk, mikor halljuk a hulló bomba jellegzetes és általunk már jól ismert, eleinte gyengén szipoló, majd később erős, levegőt hasító hangját. A motorok felettünk elhalkultak... Vigyázzni... Halljuk a hangot... Hasra vágódunk, ki-ki ahol van, család, gödör, víz vagy éppen egy leülő ember háta... nem számít. Ez az egyedüli védekezés.

... Hupp... Bum!... Reccs!...

Lehullott az első bomba, jön a többi is. Felemeljük fejünket. Mihály, Rudi rámm nevetnek... Sívítás... Hull a második, harmadik, sok... A robbanások közelednek felénk... No, még pár másodperc... Brizáns, nagy rezeshatású robbanások, zubbonyunkat emelgető légnymás, nehéz bombák hullanak...

Nagyot sóhajtok... Lehullott az utolsó nehéz »csomag« fölünk jobbra a közelben. Úgy látszik elfogyott a »töltés« állapítjuk meg s látjuk mosolyogva. Már az átmenet nélküli hajnal is közeledik, amikor menekülni kénytelenek a muszka gépek, mert másképp tüzet okádó gépágyúink a halálba kergetik őket. Felkelünk a ránk kényszerített fekvő helyzetből, körülzárunk... Embereink a leülő helyükről előbújva közelednek felénk... Együtt vagyunk épen, egészségesen mindannyian. A legkisebb sebesülés sem történt ütegünkben, a bombák a mellettünk levő torlót szaggatták, sebeztek meg, így helyünket legfeljebb csak sejtítették. Szoba nagyságú tölésepek eredmény nélkül...

E közben meghasadt a horizonton a pára és mosolyogva, teljes szinponpájával, óvatos lassúsággal feltört a szürkő nap, elkergetve eseménydús sűrűletünket, a muszka gépeivel együtt. Csodálatos szinponpa. Főlébredtek madaraink is és esatlogó dalukkal köszöntötték a fényességet hozó, megnyugtató reggelt.

Hat óra: Egyik — a hozzánk legközelebb levő — gépágyúunk kezelő legénysége testedző reggeli tornáját végzi. Egészséges, a naplói kieszerelt, barna testükön csillog a mozgás okozta néhány verejtékessepp. Utána jóéltvágyal fogyasztják reggelijüket... Zalai legények. Tipikus kézművelésükkel, a bal kézbe vett kenycér és szalonna szeletelésével inycsiklandó étvágyra gerjesztettek bennünket is. Beültünk a körbe, mi is falatozunk...

— **Repül!**... — kiáltja harsányan az egyik kiküldött éber figyelőnk. Alig kézbe vett reggelinket villámgyorsan othagyva, rohanunk tüzgépekünkhez.

Messze feltűnik egy kis fekete pont, halkan zúgó motorzúg festi alá közeledő mozgását. Távmérőnk beveszük, megállapítjuk, hogy orosz vörös esillaggal ellátott angol típusú romboló. A kezelő legénység a gépágyú üve csőbe ejtje a gépet, 2-es megvan... 4-es megvan... Távmérő megvan... 2-es kövelem... 4-es kövelem... Mértém!...

A távolság ülemszerűen hangzik a leolvasó ajkáról: 32-nulla-nulla, 31-nulla-nulla, 30-nulla-nulla.

— **Egyes kész!** — hangzik az utolsó vezényszó.

Máris pontos elemekkel misztikus csendben várjuk a felszakasz parancso-

kával az öngyilkos szovjet rombolót.

A gépágyú csőbe kísértetiesen követi a gép minden mozdulatát, az emberek sissakkal borított arcán a vadászszendély tükröződik.

A távmérő tovább mondja az adatokat.

A gép közeledik 3000 méter ferde-távolság felé. Még pár másodperc és üdvözölhetjük az ellenséget.

— **Sorozat!** — vezényli harsányan a felszakasz parancsnoka.

— **Lövés!** — hallatszik a következő vezényszó.

Vörös tűzesik a levegőben, a lövés a gép szárnya alatt húz el három méterrel.

— **Negyeddél fölé, nyolc lövés!** — pattog a kemény helyesbítés, majd au... au... au... hanggal okádja gépágyúnk a lövedékeket.

— **Tíz lövés!** — hangzik.

A fényesik kirajzolja a röppályát. Talál... Három lövés a motorban ül. Kétségbeesett rágás, félfordulat, a következő pillanatban lángotvet a romboló és üstökösként világítva meg utolsó útját, lángolva, sietve, hosszú füstcsóvával, orral a földre fúródik, pilótájával együtt pozdorjává zúzódik szét.

Még ki sem fújtuk az izalmakat, látjuk ám H. zászlós gépágyújának toroklattanást, halljuk a jellegzetes »ugató« hangot. Négy Rata-vadász kóvályog fellette.

Egy lényes vonal a levegőben, lö a felszakasz! A Ratak szétrebbenek, majd lecsapnak vészjoga gépágyúnkra. A zászlós gépágyúja okádja a tüzet... Szemtől szembe élethalálarc folyik előtünk, mint a moziújszon valósággyá hatalmasodott panorámája. A muszka vadász végigszánlja géppuskájával a felszakasz környékét, de csak egyszer, mert tudjuk, hogy utolsó harel tevékenysége pár másodperc múlva véget ér. A többi három gép »falazé« fent a levegőben ezalatt, illetve várják, nem tűnik-e fel magyar vagy német vadász a közelben. A következő sorozat a három »falazé«-nak szól. Au... au... au... hallatszik hozzánk... Látjuk a hatást. Mint halálra ijedt verebek rebbenek szét, távcsővünkön megfigyeljük, az egyik gépen találal ül. Hatalmas sebet szakított ki törzséből rezeshatású gép. A három gép kelet felé vág. — **Eppen jófelé mentek!** — mondjuk Miskával — hisz ott vár lesben benneteket T. zászlós!

De hova lett a negyedik gép? Figyeljünk csak... Vigyázz!... Közvetlenül a föld felett közelít felénk, halljuk a gép duruzsoló hangját mind erősebben... Vége megpillanljuk, most felcsap, magasba húz, de már lövések érik... »Tíz lövés — nyolc lövés« Már füstöl a gépágyú csőbe... Figyelem... A többi már nem szükséges, mert a halálos tűzcsapásból két lövés a motorházat szaggatta szét, talán a pilóta is kapott elrettentő belőle...

Mint aki fejlődést kap, borzalmasat rándul a gép, orra lehajlik, füst csap ki testéből, fejrészlva lángol, mint egy elszabadult kísérlet s zuhan mindig gyorsabban és gyorsabban, sívító hangot adva. Mintha segítségért kiáltana... Egy pillanat: és hatalmas dörrenés! Szinte eltűnik a földben, borzalmas tragédiát sejtetve.

Elül a por, csendes sístergéssel, széné ég gép, pilóta egyaránt... Még megbabonázva nézem pár pillanatig és elgondolkozom. Vajjon miért is harcolsz te szegény muszka?... Miért ontod éredet?... Kiért?... Látod úgyis eredménytelen, mert előbb-utóbb úgyis a pusztulás martaléka leszel. Miért húztál újjat velünk? Mi a szabadságunkért, lékért küzdünk, ezért aratjuk a győzelmet. Most az igazság fegyverével szállunk szembe veletek, akik a hazugságokkal felverteze jöttök ellenünk. Márpedig ősi törvény ám nálunk, hogy »az igazságnak győznie kell«. Látod bebizonyítottuk.

Pár perc alatti elmerüléséből a felszakasz ufongása ver fel. Velük együtt örülünk, örülve lezaddt homlokunkat. Izalmasabb párvadálban alig le-

DEBRECZEN

7. OLDAL.
1942 IX. 23.

het része embernek, mint nekünk és a gép pilótájának...

Halálos esendben figyelünk nem jönnek-e még mások is, de ha meglátják csendesen lángoló tarsukat a földön, úgyis elszáll a batorságuk...

A szakács hangja ebédre szólít bennünket. Ő a tűzharc alatt a levegőtől pár méterre, rendíthetetlen nyugalommal főzte meg inycsiklandó ebédjét. Neki ez volt a kötelessége. Nem kell biztatás sem tisztnek, sem legénységnek. A győzelmes eredmény háromszorosa fokozta étvágyával, ima után hozzáfogunk az ebédhez.

Délután: légtérünkben ellenségmentes nyugalom és csend. De fölünk nem messze német stukák idegbomlasztó szirénázással csapnak le az orosz állásokra... Három óra alatt összezúzták a szovjet hídfőt.

Szürkül... Orosz este... Muszka gépek indulási ideje... De hallga csak!... Csend...

Egyik honvédünk lelke megszóllt. Énekel... Az ütegparancsnok néma bölintása jelzi, hogy vele érez.

Mind a negyvenkét ember beledudol.

— **Megkezdődött a rízsaratás** Bihar vármegyében.

— **600 pengő érték** angoranyútlakat loptak Moldoványi Jenő MÁV főintéző Bánffy-utca 14. szám alatti lakásának udvarából a záratlan nyúlakretből.

Közgazdaság

Szüretelnek az ország több borvidékén

Az ország sok borvidékén a kora szőlőajták szüretelése megkezdődött, a nagy szüret azonban előreláthatólag szeptember végén kezdődik. A most szüretelt must minősége 18—20 cukorfokot mutat. Kiskörösn az oportói mustért cukorfokokint 3 fillért, az ezerjóért 4—5 fillért fizettek. Cegléd vidékén az ezerjó must 4 fillérről cserélt gazdát. A cukorfok itt is 18—20 volt.

Debreceni állatvásárok

A hétfői sertésvásárra csak soványserstést hajtottak fel 777 darabot, melyből eladásra került 209 darab, a hivatalosan megállapított áron.

A keddi lovasárba 362 darabot hajtottak fel. Gazdát cserélt 113 darab. Árak: vágóelő 110—310 P, silány igási 180—350 pengő, közepes 400—800 P, jó igási 800—1350 P.

Szarvasmarhavasárba felhajtás 470 darab, eladás 330 darab. Árak: jó minőségű vágómarha 125—140 fillér kilónként, elősúlyban, közepes 100—125 fill. gyenge borjú 115—145 fillér növendékmarha 115—145 fillér, ökör tinó 145—175, fejtehető darabonként 750—1400 pengő. Irányzat lanya.

SPORT

Kétszer játszik egymásután a DVSO Békéscsabán, a B. Törökvs csapatával. Vasárnap bajnoki mérkőzést, október negyediken pedig Magyar Kupa mérkőzést játszanak a lila-fehérek, akik miután velük szemben a CSAK is pályaválasztó volt, az ősszel harmadszor utaznak Békéscsabára. Lassan úgy megszokják már a csabai pályát, mintha otthon játszanának.

Mester, Orosz és Kaposi hiányzott a DVSC keddi edzéséről. Mester gyengélkedik, Orosz szabadságon van, Kaposi pedig csak elcséjre költözik le Debrecenbe, addig a Törökvs csapatával edz Budapesten.

Ma kétkapus edzés lesz, melyen a DVSC NB csapata a Debrecenből elkerült játékosokkal: Pocsai, Nagygyal, Béressel, Gerével, Szilágyival, Pálotással, Elekkel megerősített DVSC II csapatával fog játszani.

Az amatőr-bajnokságban a D. Villanygyár csapata 5:0 arányban győzte le Gorondi kft-űn bíráskodása mellett a B. Turult Berettyóújfaluban. Góllövők: Hernádi 2, Elek 2, Bobák. Az amatőr-bajnokság debreceni csoportjában a D. Villanygyár vezet 4 ponttal 8:0 gólaránnyal, kapott gól nélkül. Második a DVSC ugyancsak 4 ponttal 14:2 gólaránnyal.

Boros Pál vezeti a DVSC—Békés. csabai Törökvs mérkőzést.

A Mátys-csoportban vasárnap Kolozsvári Básta—Nagybányai SE. Kol-

MAV—Csabai AK. Székelykerületi MAV—Marosvásárhelyi SE. B. Törökös—DVSC mérkőzések lesznek.

Thomas Henrik dr vezeti a DIMAVAG—Haladás NB I. mérkőzést. Rajta kívül Páll Antal, Takács Jenő, Karsay, Piller, Körössy, Semjén vezetnek a debreceni játékosok közül NB II. és NB III. mérkőzéseket.

Kraistófnak nem ment valami fényesen a Törökösben, a Stecé ellen, több lyukat rugott. Egyik szurkoló a mérkő-

zés végén így szól: „Biliót, Biliót, ha azok a lyukak a kerítésen lettek volna, amiket te ma rugtál, akkor mindenki ingyen jött volna be a pályára.”

Az NB I-ben a Ferencváros akarja a Vasast megfosztani veretlenségétől a vasárnapi fordulóban. A NAC—Csepel—Gamma—Elektromos. Kispeszt—Törökös—Sal. BTC—Kolozsvar, Szolnok—Szeged, Ujpest—Ujvidék mérkőzések lesznek még vasárnap.

APRÓHIRDETÉSEK

NYOMOZO IRODA

Jánosi magánnyomozó bizalmasan nyomoz, megfigyel. Virág-utca 21. Telefon 23-78
985 10. 10

ALKALMAZÁST nyer férfi

Kommenciós gazdasági cselédet keresek október 1-re, ki harmadmagával szolgál, Debrecen alatti tanára. Jelentkezni lehet Fancsika 70. szám alatt. Diószegi-út 7 km-es kőnél levő tanyán. 540 v. v.

Kifutó vagy fiatal péksegéd, ki gájba is jár, felvétetik. Sámsoni-út 48. Tóth sütőde. 203

Úrifodrászsegédet 68 tanuló azonnali felvételre. Nagy, Baltazár 14. 201

Fiatal sültősegédet felvesznek. István-út 27. Tóth. 1082

Kifutó, 18—20 éves, azonnali felvételt. Adorján fűszerkereskedőnél. 1086

Fodrászsegéd felvétetik. Sas-utca 2. Boczán Sándor fodrászüzletében. 1080

Fodrászsegéd állandóra vagy kiegészítő felvétetik. Hatvan-utca 69. 219

Tanulót fizetéssel felvesznek. Barkó szücs-mester. Piac-utca 56. 1077

Házmeztart, nyugdíjast október 1-re felvesszünk. Gabauer koporsógyár. Hid-utca 10. 1075

Borbélysegédet magas fizetéssel azonnal felvesznek. Rácz, Budai Ézsaiás 44. 1076

Egy kifutót felvétetik. Vágó László fűszerkereskedőnél. Teleki-utca 71. 222

Fodrászsegédet felvesznek jó fizetéssel. Baranyi 42. (Vasgyár-nál.) 221

Asztalos-tanulót felvesznek bentkasztra. Poroszlav-út 5. 252

Kifutót, fiatal, felvesznek. Kálmán Magda, Vargaker, K. Tóth-utca 11. 241

ALKALMAZÁST nyer nő

Varróda kézi kis segédeányt felvesznek. Jambor Erzsébet, Rákóczi 33. 242

Varróda kézi kis segédeányt felvétetik. Kövéri Miklós szücs-mester, püspöki palota. 246

Nagyvállalat keres elcséjei belépésre National kassza kezelésében — hosszabb bizonyítványt. Cím a kiadóban. 254

Nagyvállalat keres tanulóéányokat. Cím a kiadóban. 253

Tanulóéányt felvesz Takács szalon. Pásti-utca 2. II. 5. 255

Kifutóéányt, ki nem iskolaköteles, felvesznek. Szent Anna-utca 39. szám, fűszerüzlet. 243

Női rajzolóhoz módellnek alkalmaz festőművészt. Jelentkezést délutánonként. Hüvelyes 10. I. Adler. 229

Munkáséány felvétetik. Seres Sándor könyvkötő, püspöki palota. 225

ALKALMAZÁST keres nő

21 éves iskolai végzettséggel, németül beszélő, intelligens nő sürgősen állást keres kasszában vagy irodai munkára, trafikban előnyösnek. Cím a kiadóban. 247

HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTT

Bejárónőt délelőttre jó bizonyítványokkal felvesznek. Simonffy-utca. Jelentkezhet Piac-utca 75. I. em. jobbra. 1596 v. v.

Mindenes bentlakó főzőnőt hosszú bizonyítvánnyal azonnali vagy elsejére felvesznek. Hatvan 59. 1081

Bejáró takarítónőt délelőttre felvesznek. Piac 43. III. lépcső. Házfelügyelőnél. 256

Bejárónőt jó bizonyítvánnyal felvesznek délelőtti órákra. Rényi, Miklós-utca 4. 248

Bejárónőt felvesz Kertészné, József kir. herc. utca 22. 234

AJÁNLAT

Szappannak való zsírt szappanra becsere Pál János szappanosmester, Kölesei-utca 8. 1737 12. 19

Lelecsőbbon fest, tisztít Weisz kelmefestő, Arany János-utca 29. Keresztépület 1900 v. v.

Varrógép, kerékpárjavítást jólállással vállalkoznak hívásra jövők, Vél, csere, eladás. Csapó-utca 101. 551 11. 7

Sírkövek műkőből és terméskőből gyűmölcsősők részére mészsalak kapható a Debreceni Működgyár Rt.-nél, Fürdő-utca 2. 1219 v. v.

Órajavítás, ócska órák veszek, eladók. Schiffmann, Vendég-utca 7. Kisállomásnál. 1942 11. 3

Drapériás függönyöket hosszú rojtjal 25 P-tól, valódi klópló csipkezővet, imprimeanyagokat, Rohermere 36. 8 12. 1

Ciánóztasson Csala ciánózó vállalattal. Lakásvizsgálatok felelősséggel. Rákóczi 9. Telefon 14-27. 517 10. 4

Antikvár tankönyvek legnagyobb raktára. Iskolaszerek nagy választékban kaphatók. Aczel, antikváriumban, Széchenyi-utca 2. 230 10. 3

Agyneművarrás, hímzés, toledózás. Saját tervezőnk, előrajzolásait felelősséggel vállaljuk. Favorit, Csapó 24. 1098 10. 21

Bundáját divatosan készíti Katona Vilmos szücsmester, Simonffy utca 2. sz. telefon: 12-32. 124 12. 2

Törött gramofonlemezért 2 pengőt fizetnek. Villanykörtesere 30 fillér. Bíró, Hunyadi 22. 1662 12. 17

Szőrmebundákat olcsón készit, javit, alakit Kováry szücsmester, püspöki palota. 1232 12. 22

Meglepheti önmagát, át dolgoztatja ócska paplanját, Nagy paplanosmesternél, Sas-utca 2. 1975 10. 20

Önkéntes urak! Egyenruhájukat Tegdes olcsón gyorsan elkészit. Kálmán-tér 19. püspöki palota. 1978 11. 20

Fodrászok! Szárító bűrékat, Dauer gépeket és minden fodrászati cikkeket Polgártól vásároljunk! Gambinus átjáróból. 1707 9. 30

Ciánóztasson, vizsgálatasson Kissel, Méliusz-tér 7. Telefonszám: 19-77. MEGA borozó. 86 11. 15

Tisztelettel felhívom b. figyelmüket, Oroszországban hazatértem, műhelyemet megnyitottam. Szilágyi lakatos, Arany János-utca 1. 236

Angórafonást vállalkoz. Tégla-kerti trafik. 228

KERESLET

Aranyat, ezüstöt, fogaranyat legmagasabb árrban veszek. Fränkl, Piac-utca 73. 984 12. 10

Tört aranyat ezüstöt, brilliánt magas árrban veszek Takács Sándorné. Piac-utca 56. 605 10. 4

Filmes fényképezőgépet minden méretben vesz Berzék fotostudio. iac 38. Udvarban. 444 10. 1

Ékszerkészítés, javítás — fogaranyat ékszer vesz Pálák Endre ékszerész. Hatvan 2. 506 10. 5

Boroshordót 50. 100 l. jó állapotban keresek megvételre. Hadházi 18. 967

ELEMLISZER, ITAL

Elsőrendű úri ebéd kihordásra kapható. Cím kiadóban. 1079

TELJES ELLÁTÁS

Diákok lakást és ellátást kaphatnak. Érdeklődni Bethlen 29. Vároroda. 1087

Légtűlése kis udvari bútorozott szoba elsőrendű ellátással kiadó. Batthyány-utca 17. Felmelet 4. 1078

OKTATÁS

Dr. Naményi Gyuláné Szentendrei Olga gyorsíró, gépirőskolája, Batthyány-utca 1. szám. Eng. 6475. Telefon: 20-27. Államvizsgára előkészítő, vasúti kedvezmény. 634 11. 30

Német anyanyelvű vagy németül perfekt beszélő partnert keres, várakozáson felüli díjazás mellett, tanulni vágyó 32 éves úr. Ajánlat „Gyors író” jellegre a kiadóban. 1884

HANGSZER

Zongora eladó Gärtner hangolonál. Kút-utca 1. 184

RÁDIO

Rádiót javíttasson, alakíttasson évtizedes gyakorlattal Szabó Lajos műszerész. Csapó 84. Telefon: 32-54. 1630 11. 19

BÚTOR

Modern háló, kombinált szoba, konyhaberendezés, hencser, recamié, fotel eladó Hatvan u. 27. 1724 10. 18

Antik hálóbútor eladó. Értekezni Piac 22. házfelügyelő. 397 v. v.

Minek a fényes kirakat, mikor olcsóbban vásárolhat udvari bútorüzletben. Piac 71. 918 9. 27

Antik garnitúra, könyvszekrény, recamié, modern háló, ebédlő, kombinált szoba eladó. — Kossuth 51. 1505 3. 16

Rekamier, barna, fényezett ág, Biedermayer székek, asztal olcsón eladó. Mester 40. 1084

Fodrászszék eladó. — Varga-utca 1. Fodrászüzlet. 237

Rézhalóbútorok jó állapotban eladók. Simonffy-út 7. 223

ÜZLET MŰHELY RAKTÁRHELYISÉG

SZÁRAZ magtárt keresek 200 mázsa árpa részére a Diószegi-út közelében. Ajánlatokat „Hizlató” jellegre a kiadóba. 204

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Úri megélhetést nyújtó jogfolytonos vendéglő a központban átadó. Cím a kiadóban. 244

KIADÓ LAKÁS egyszobás

Szoba bútorral vagy bútor nélkül azonnal kiadó. Püspöki palota első kapu első emelet három. 231

Teljesen különbejáratú udvari szoba kiadó. — Miklós-utca 4. Földszint jobbra. 249

LAKÁSCSERE

Eleserélném Csapó-utca 40/b. ötszobás ügyvédi irodának, vagy orvosi rendelőknek is alkalmas bérelt lakásomat mellékcseréért keresek, vagy villalakkással. 188

Egy kétszobás lakást — régi bérút — a Nagyteltemplom mellett eleserélném hasonlóval. Cím a kiadóban. 230

LAKÁST KERES

Keresek rendes szoba, konyhás lakást, évi bért előre fizetem. Horváth szobó, Bihari-utca 12. 191

Diák keres bútorozott szobát a Nagyerdő területén. Ajánlatokat kér a lap kiadóhivatalába „Szorgalmas tanuló” jellegre. 1085

Keresek egy udvari tüzfűtő, szénleleplenek, esetleg egy szoba, konyhás lakással, vagy anélkül. Vilmos császár-körút 36. 226

Három vagy többszobás teljes felszerelésű, esetleg kertvárosi lakást keresek. Ajánlatokat Hadas Balázs tanár, Kollegium tanítóképző címre küldendők. 235

BÚTOROZOTT SZOBA

Különbejáratú bútorozott szobát keresek fűrdőszobával azonnali „Tanárnő” jellegre a kiadóhivatalba. 1083

Vidéken lakó úrnő jobb nő lakótársat keres. Cím a kiadóban. 227

VEGYES

Grafológusnő minden egyén kézírásából biztos analízist nyújt. Széchenyi 43. 199

Eladó olvasókönyvek és Tolnai lapok. Árpád tér 46. 233

HASZNÁLT RUHA — CIPŐ

Valódi orosz csikóbundát eladó, Miklós-utca 4. Földszint jobbra. 250

Használt perzsa bunda megbízásból olcsón eladó Riskó szücsnél, Werbőczy-utca. 224

INGÓSÁG VETEL

Veszek kisebb boroshordókat, nagy taposókát szőlőprést, kisebbet Nap u. 4. 1932 9. 30

INGÓSÁG ELADÁS

Ócska deszkák lúzra, vasrud, rézüst eladó. Csörsz-utca 11/b. Honvéd. temető-utcától nyíló első utca. 1084

Kétfatoros szárító búra eladó. Csapó-utca 71. Fodrászüzlet. 238

GAZD. ESZKÖZÖK

Használt boroshordók eladók. Pozsonyi út 8. 1067

GAZD. TERMÉNYEK

48 kereszt rozs szálmá a helyszínén eladó. Kandia-utca 7. 1333

ELADÓ HÁZ

Andrassy-utca 71. egy hold szőlő kétszobás lakással eladó. Értekezni écsi és Pap ügyvédeknel. Iparkamara. 1063 v. v.

Kossuth-utca 46. számú 5 szobás, összkomfortos, gazdálkodónak kiválóan alkalmas családi ház kamarákkal, kocsiszínnel, istállóval, nagy telekkel. 1731 9. 30

Eladó nagy üzletház Széchenyi u. 57. sz. alatt. Értekezés dr. Szabó Miklós ügyvédnél Piac u. 69. 1879

Malvin-utca 51. számú ház szőlő és gyümölcsösökkel eladó. 189

Eladó 3 éves Tegez-utca 54. számú azonnali beköltözhető ház P 2600. ért, valamint a Balaton-utca 70. számú ház 1100 négyzetfölddel. Értekezni Károly Ferenc József-út 14. Kalmáczhelyi faterlepen. Telefon 11-48. Vasárnap Komlóss-utca 58. 3+

Külsővásártér 15. sz. 826.60 négyzetföld terület két lakással, nagy raktárakkal eladó. Cím a kiadóban. 6+

Elköltözés miatt eladó Tegez-utca 21. sz. alatti ház 10 éve fennálló jömenetelű fűszerüzlettel, azonnal beköltözhető lakással. Érdeklődni szívesen. 2+

Vágóhídi villamosmegállóhoz közel kis családi ház eladó. Értekezni Hajnal-utca 15. 239

Sürgősen eladó ház Árpád-tér 46. megosztás miatt. 232

ELADÓ HÁZHELY

HÁZHELY eladó Hajdúszoboszlón, Rákóczi-utca 74. sz. alatt az állomás közelében 600 négyzetföld, Szurmay-utca 1. sz. alatt a fürdődtől nem messze 425 négyzetföld. Értekezni lehet mindkét telek ügyében Hajdúszoboszló, Rákóczi-utca 74. 1675 v. v.

Széchenyi-utca 85. sz. nagyobb telek egytárban eladó. Cím meg tudható a kiadóhivatalban. 4+

Házhely Honvédtelítő és Csörsz, 3—4 holdas föld Lahner-utca eladó. Értekezni József királyi herceg 12., földszint. 245

ELADÓ FÖLD

Fancsikán 45 hold föld, Boldogfalva 18. számú ház eladó. Értekezni ott. 240

ELADÓ ÁLLATOK

32 db angóranjú és 3 kg. angóragyapjú eladó. Végli János, Bihar-diószeg. Horthy Miklós-út 90. 251

Összeállítások felőlés

Összeállítások felőlés PÁLFI JÓZSEF Kiadó és felőlés IPI SZIGETHY GYULA Igazgató

Kiadó és nyomó a TISZANTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Kelecs nyomóüzlet SZIGETHY KÁROLY